روزگار معدن

روزنامه اقتصادی معدن و صنایع معدنی ایران

www.Madandaily.com

دوشنبه • ۳ آبان ۱۴۰۰ • ۱۸ ربیع‌الاول ۱۴۴۳ • ۲۵ اکتبر ۲۰۲۱ • سال چهارم • شماره ۷۱۱ • ۸صفحه • قیمت ۲۰۰۰ تومان

خام‌فروشی در روز روشن

مدیرعامل کارخانه ریخته‌گری صادقی‌نژاد گفت: علاوه بر اینکه ذخایر معدن بزرگ انگوران به انتها رسیده و دست تولیدکنندگان از آن کوتاه است، شاهد صادرات خاک معدنی و کنسانتره سرب و روی هستیم؛ در حالی این امر در دوره‌ای ممنوع اعلام شده بود. حمیدرضا صادقی‌نژاد، پیرامون مشکلات صنعت سرب کشور و موانعی که بر سر راه تولیدکنندگان قرار گرفته است...

۴

تداوم چالش ذوب‌آهن در تامین سنگ‌آهن

معاون بهره‌برداری شرکت ذوب آهن اصفهان با بیان اینکه درحال‌حاضر بیشترین مشکل و کمبود ذوب آهن در تامین سنگ آهن ریزدانه و درشت دانه است، گفت: این شرکت برای تامین میلگرد و انواع تیرآهن برای سیاست ساخت یک میلیون واحد مسکونی در سال مشکلی ندارد.

۴

«روزگار معدن» دلایل کاهش صادرات بخش معدن را بررسی کرد

قفل دولت بر دروازه صادرات

۳

عکس: آیدا فریدی

یادداشت

دست اندازهای مسیر تولید رفع شود

۳

تیترهای روز

صادرات، کلید توسعه صنایع

در ۲ سال اخیر که درآمدهای نفتی کشور به‌واسطه تحریم‌ها کاهش پیدا کرده، صادرات غیرنفتی با رویکرد پرهیز از خام‌فروشی و صادرات محصولات تکمیلی انتهای زنجیره تولید، از یک رویکرد به یک وظیفه ملی تبدیل شده است.

۷

معدن نیازمند حضور خصوصی‌های پرتوان

نشست تخصصی اهمیت سیاست‌گذاری راهبردی دولت در تکمیل زنجیره ارزش معدنکاری در حاشیه سومین جشنواره اینوماین برگزار شد.

به گزارش صنعت کار، ابراهیم جمیلی، رئیس کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق ایران در این نشست گفت: ایده‌های ارزش آفرین در موفقیت‌های یک بنگاه اقتصادی بسیار مهم است.

۲

فرونشست، زخم سر باز کرده زمین

۶

سرمقاله

ارتقای بازاریابی رمز توسعه فولاد

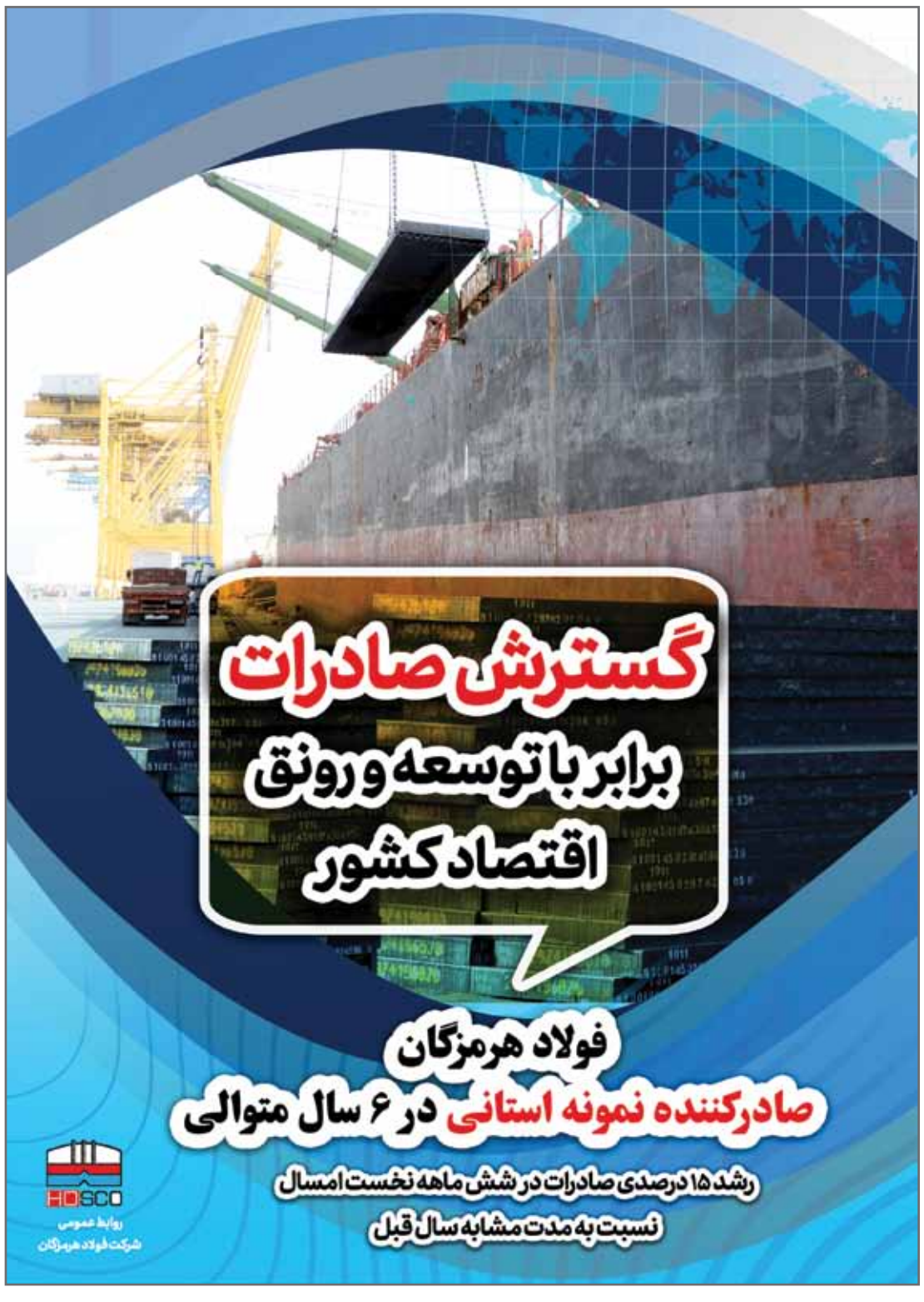
کیوان جعفری‌طهرانی

تحلیلگر ارشد بازار بین‌المللی

صنعت فولاد به‌دلیل کاربردهای پایه در بسیاری از صنایع پایین‌دست در رده صنایع مادر و استراتژیک به‌شمار می‌آید. در چنین شرایطی، توسعه صنعت فولاد از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. بر همین اساس نیز در افق ۱۴۰۴، تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در نظر گرفته شده است. در حال‌حاضر ظرفیت‌سازی خوبی برای تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در کشور انجام‌شده اما توجه کافی به تامین سایر الزامات موردنیاز این صنعت نشده است. همین بی‌توجهی به تامین زیرساخت‌ها نیز تحقق تولید این هدف را با اماواگر روبه‌رو می‌کند. توسعه صادرات یکی از مهم‌ترین الزامات تداوم تولید است.

ایران در طول سال‌های اخیر توانسته در جایگاه دهمین فولادساز برتر جهان قرار گیرد. براساس طرح جامع فولاد در افق ۱۴۰۴، تولید ۵۵ میلیون تن فولاد هدف‌گذاری‌شده که با توجه به شرایط موجود و ظرفیت‌سازی‌های انجام‌شده، تحقق آن دور از ذهن به‌نظر نمی‌رسد. با این وجود باید خاطرنشان کرد ظرفیت‌سازی برای تولید ۵۵ میلیون تن فولاد، تنها مسئله پیش‌روی ما نیست، بلکه بازارسازی و حضور در بازارهای جهانی نیز به‌اندازه ظرفیت‌سازی در این صنعت اهمیت دارد.

ادامه در صفحه ۲

روزگار معدن

اخبار

۲ دوشنبه
● ۳ آبان ۱۴۰۰
● ۱۸ ربیع‌الاول ۱۴۴۳
● ۲۵ اکتبر ۲۰۲۱
● سال چهارم ● شماره ۷۱۱

سرمقاله

ارتقای بازاریابی رمز توسعه فولاد

ادامه از صفحه اول

صنعت فولاد ایران در حوزه بازاریابی بین‌المللی و فروش محصولات به بازارهای جهانی پیشرفت کافی نداشته و این درحالی است که در همین شرایط برخی کشورها اقدامات اساسی برای توسعه حضور خود در بازار جهانی ترتیب داده‌اند. متاسفانه زیرساخت‌های صادراتی همچون ظرفیت‌های بندری تاکنون آن‌طور که باید و انتظار می‌رود در کشور توسعه نیافته‌اند و همین موضوع در آینده نزدیک به چالشی در مسیر صادرات فولاد ایران بدل خواهد شد. این کمبود علاوه‌بر حوزه بنادر در سایر بخش‌های زیرساختی همچون توسعه راه‌های جاده‌ای و ریلی که همگی از الزامات توسعه صنعت فولاد هستند نیز به چشم می‌خورد.

بنابراین می‌توان این‌طور ادعا کرد که حتی اگر ایران ۵۵ میلیون تن فولاد هم در افق ۱۴۰۴ تولید کند اما نتواند آن را از طریق شبکه جاده‌ای و ریلی با نرخ مناسب به بنادر حمل کند، نرخ صادراتی آن به‌صرفه نخواهد بود و بدین‌ترتیب نمی‌توانیم سهمی از بازار صادراتی جهان را در اختیار بگیریم. درنتیجه نگرانی درباره ظرفیت تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در افق ۱۴۰۴ وجود ندارد، بلکه مانع اصلی در حوزه توسعه فولادسازی، سرمایه‌گذاری روی پروژه‌های زیربنایی کشور است. البته بخشی از ضعف‌های موجود را باید ناشی از تحریم و شرایط خاصی دانست که امکان جذب سرمایه خارجی را به کشور فراهم نکرده است.

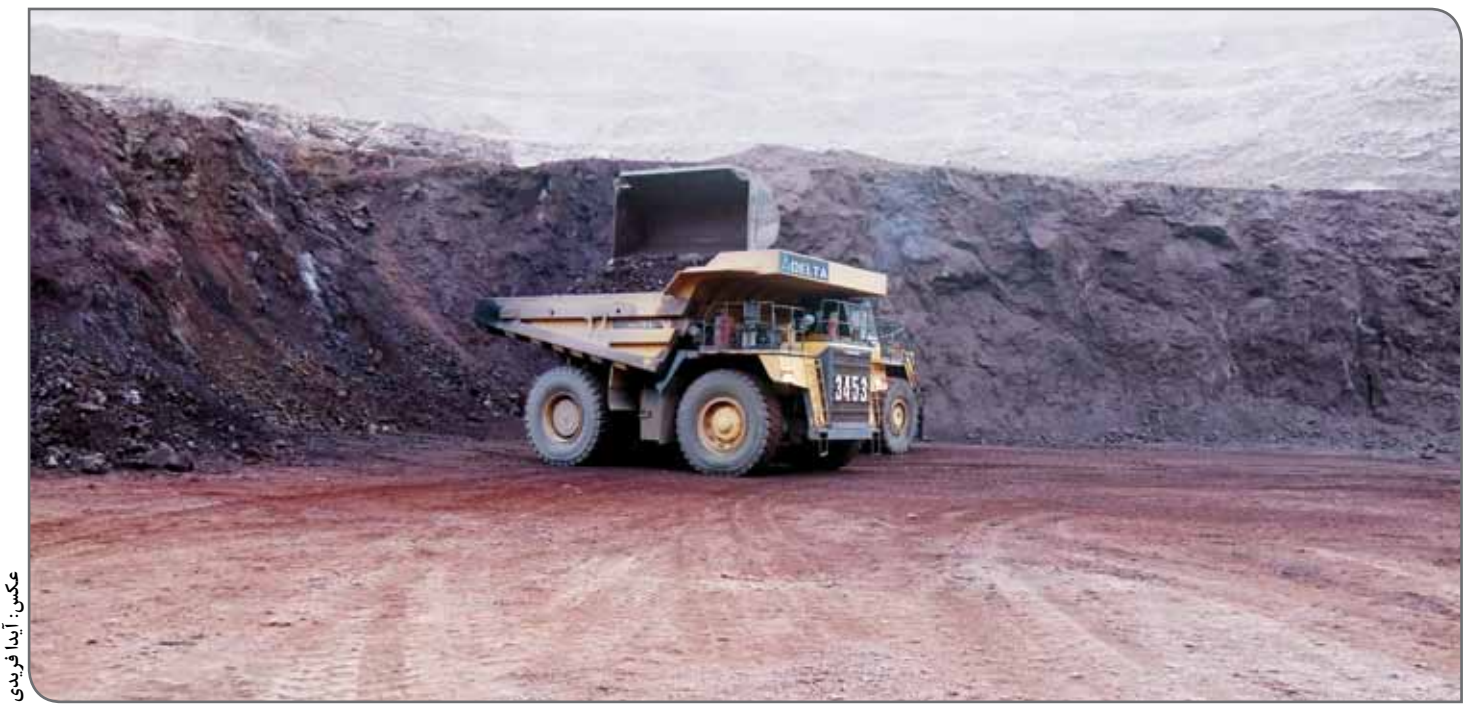
در ادامه باید خاطرنشان کرد توسعه صادرات در صنعت فولاد ایران در طول سال‌های گذشته آن‌طور که باید و منطبق با روند رو به رشد تولید در این صنعت، پیش نرفته است. بیشترین صادرات فولاد ایران در سال ۹۸ و برابر با ۸.۵ تا ۹ میلیون تن گزارش شده است. حجم صادرات ایران در سال گذشته کاهش یافت. عملکرد صنعت فولاد ایران در سال جاری نیز تحت‌تاثیر قطعی برق در تابستان قرار گرفت و احتمال می‌رود واحدهای فولادسازی کشور در ماه‌های سرد سال با کمبود گاز نیز مواجه شوند.

در چنین شرایطی از میزان تولید این صنعت به‌شدت کاسته و به‌دنبال آن صادرات و فروش این محصولات در بازار جهانی نیز محدود خواهد شد؛ بنابراین از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود ضمن توجه به اثرگذاری صادرات بر تداوم تولید، زمینه ارتقای فروش این محصول را در بازار جهانی فراهم کنند.

در افق ۱۴۰۴، سناریوهای متفاوتی برای صادرات فولاد کشور در نظر گرفته‌شده و هدف صادرات این محصول برابر ۱۲، ۱۵ یا ۲۰ میلیون تن عنوان‌شده است. بدون تردید تحقق هدف صادراتی ۲۰ میلیون تن فولاد با توجه به شرایط موجود و مقدار تولید فولاد مقدور نیست اما می‌توان با برنامه‌ریزی درست در مسیر ارتقای جایگاه صادراتی فولاد ایران در بازار جهانی برای حداقل صادرات ۱۲ تا ۱۵ میلیون تن تلاش کرد. سرانه مصرف فولاد کشور در ۴ سال گذشته ۲۵۷ کیلوگرم به‌ازای هر نفر برآورد شده بود. این رقم در سال گذشته به روایتی به حدود ۱۳۰ کیلوگرم کاهش یافته؛ بنابراین صادرات مازاد نیاز یادشده ضروری است.

معدن نیازمند حضور خصوصی‌های پرتوان

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

نشست تخصصی اهمیت سیاست‌گذاری راهبردی دولت در تکمیل زنجیره ارزش معدنکاری در حاشیه سومین جشنواره اینوماین برگزار شد.

به گزارش صنعت کار، ابراهیم جمیلی، رئیس کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق ایران در این نشست گفت: ایده‌های ارزش آفرین در موفقیت‌های یک بنگاه اقتصادی بسیار مهم است.

وی گفت: اگر دولت در رویکرد راهبردی خود به این‌ایده‌ها توجه داشته باشد می‌توان شاهد استقبال جوانان برای حضور در این بخش بود.

جمیلی افزود: مشکل عدم باور بخش‌خصوصی و نقش آفرینی خانه معدن در سیاست‌ها است. از سویی دیگر شاهد موازی کاری هایی در بخش‌های مرتبط هستیم. رئیس کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق ایران بیان کرد: متاسفانه با عدم برنامه‌ریزی مواجه و نگاه جزیره‌ای داریم اما پیشنهاد آن است که از شرکت‌های دانش‌بنیان در بخش معدن استفاده و از آنها حمایت کنیم.

جمیلی با بیان اینکه تحریم‌ها سریعا رفع نمی‌شود، گفت: ما باید گزینه‌های مختلفی برای ادامه حیات روی میز داشته باشیم، درنتیجه باید به بخش خصوصی باور داشت. وی گفت: بخش معدن بخشی وسیع است که به هر میزان بیشتر شناخته شود، ارزش افزوده بیشتری حاصل می‌شود. ما از دنیا در حوزه تکنولوژی عقب مانده‌ایم. متاسفانه امروز هم صحبت‌ها تکراری و راه‌حل‌ها همان راهکارهایی است که همیشه اعلام کرده‌ایم. جمیلی همچنین بیان کرد: ما آماده حمایت از طرح‌های پژوهشی هستیم اما اطلاع رسانی در این باره بسیار ضعیف است.

رئیس کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق ایران در پیشنهاد به خانه معدن گفت: باید بانک اطلاعاتی در همه بخش‌های خانه معدن ایجاد شود. در تمام زمینه‌های تخصصی معدن باید این بانک اطلاعاتی یکی‌از بانک‌های اطلاعاتی منبع حتی برای افراد خارج از کشور باشد. جمیلی اظهار کرد: اگر از ایرانیان مقیم خارج به عنوان سرمایه‌های اصلی استفاده کنیم، شاهد اتفاقات خوبی خواهیم بود. این اقدامات را می‌توان در قالب بخش خصوصی و خانه معدن اجرایی کرد.

▣ به دنبال توسعه متوازن هستیم

پانته‌آ گرامی شعار، مدیرعامل شرکت معدنی ایران-گینه (SBDT) در این نشست گفت: زنجیره ارزش معدنکاری باید جهانی باشد چراکه تا تجارت بین‌الملل نباشد این تکمیل زنجیره، تحقق نمی‌یابد و جهانی شدن نیاز است تا موقعیت ما هم‌سو با جهان و تاثیرات ذی‌نفعان، در این زنجیره تثبیت شود.

وی افزود: ما به دنبال توسعه متوازن هستیم اما اگر بخواهیم بخشی از زنجیره جهانی باشیم باید تامین مواد اولیه را تضمین کنیم و تضمین دسترسی به مواد اولیه کشورهای محدود باقی مانده معدنی داشته باشیم، که افریقا می‌تواند منطقه هدف خوبی باشد. به گفته گرامی شعار، یکی از راه‌حل‌های ما بحث تکنولوژی است که بتوانیم استفاده بهینه از ذخیره‌هایمان داشته باشیم.

وی گفت: ما تحریم‌های خارجی و خودتحریمی داشتیم که سرعت حرکت ما را کاهش داده است البته خود شرکت‌های معدنی بزرگ دنیا نیز چون تمرکز بالایی در تولید داشته‌اند به اندازه کافی به تکنولوژی بها ندادند.

▣ در شرایط دشوار تحریمی قرار داریم

کیوان جعفری، طهرانی تحلیلگر ارشد بازار بین‌الملل فولاد در این نشست گفت: مهم‌ترین موضوع استفاده از تکنولوژی‌های روز دنیا است.

وی تصریح کرد: امیدوار هستیم تحریم‌ها رفع و فعالیت‌های تجاری رونق بگیرد. جعفری طهرانی بیان کرد: اگر سهم تولید ناخالص داخلی پایین است ناشی از شرایط تحریمی بوده و بسیاری از خریداران اقدام به خرید نمی‌کنند. این کارشناس بازار بین‌الملل تصریح کرد: راهکار درست آن است که در کنار بیانات مقام معظم رهبری تلاش بر آن باشد که کالایی با ارزش افزوده بالا تولید کنیم. جعفری طهرانی بیان کرد: همیشه مخالف واردات سنگ آهن بودم مگر آنکه تحریم‌ها برداشته شود. در این میان فرآوری سدهای باطله از مهم‌ترین اقداماتی است که این جشنواره به خوبی به آن پرداخته است.

▣ دولت به بخش خصوصی بها دهد

محمد حسین بصیری، استاد دانشگاه تربیت مدرس در این نشست تخصصی اظهار کرد: امروز دولت نیازمند ایده‌ها است و باید از آنها استفاده کند. وی گفت: این تجربیات باید در قالب پیشنهاد به دولت ارائه تا هم با مشکلات آشنا شوند و هم از راهکارها استفاده کند. بصیری تصریح کرد: امروز برای ارتباط بین‌المللی و حضور سرمایه‌گذار خارجی نیازمند ثبات در قوانین هستیم. دولت باید تکلیف خود را با قوانین وسیاست گذاری‌ها مشخص کرده و زمانبندی آن را مشخص کند.

این استاد دانشگاه بیان کرد: امروز بخش خصوصی واقعی سهم چندانی از فعالیت‌های معدنی ندارد.

بصیری اضافه کرد: دولت باید تنها رگولاتور باشد و از بخش خصوصی حمایت کند تا شاهد رقابت باشیم. اشکال اصلی آن است که ارتباط دولت با بخش خصوصی کم است.

وی افزود: دولت باید به بخش خصوصی به عنوان مشاوران ومتخصصان بها داده و از نظرات آنها استفاده کند.

▣ نیازمند مدیریت با نگاه توسعه‌ای هستیم

محمدرضا بهرامن، رئیس خانه معدن ایران در ادامه این نشست گفت: ما شاهد فقر اطلاعاتی در تمام بخشهای این حوزه هستیم و دشواری‌های زیادی را به فعالان این حوزه تحمیل کرده است.

وی اضافه کرد: این اطلاعات می‌تواند ارتباط صنعت و دانشگاه را تعمیق کند. ما نیازمند مدیریت با نگاه توسعه‌ای هستیم. توسعه با مدیران توسعه‌ای ایجاد می‌شود باید نگاه‌ها به این سمت حرکت کند و به نظر می‌رسد دولت سیزدهم نگاه این‌چنینی دارد.

بهرامن اضافه کرد: ما بهترین کیفیت سنگ ساختمانی را داریم اما کمترین میزان صادرات آن را داریم این موارد نشأت گرفته از عدم مدیریت درست است.

به گفته رئیس خانه معدن، یکی از راههای موفقیت کشور، قوت بخشیدن به بخش معدن است.

بهرامن تصریح کرد: در بخش معدن روز به روز سرمایه‌گذاری‌ها در جهت ایجاد ارزش افزوده در حال گسترش است و علت اساسی نیز این است که دسترسی به این تکنولوژی‌ها به دلیل داخلی‌سازی آنها افزایش یافته است.

وی تاکید کرد: اولویت دولت سیزدهم باید استفاده از نگاههای نو و تکنولوژی روز و جذب سرمایه جدید باشد.

ایران‌خودرو و فولاد مبارکه دو بازوی توسعه اقتصادی

نشست مدیرعامل و معاونان شرکت ایران‌خودرو با رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه با هدف برنامه‌ریزی برای انجام اقدامات مشترک میان این دو صنعت بزرگ برگزار شد.

به گزارش ایراسین، محمدیاسر طیب‌نیا مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه در ابتدای این نشست اظهار کرد: فولاد مبارکه همواره تأمین تقاضای داخل و حتی توسعه صادرات را وظیفه خود دانسته و تلاش می‌کند تا به بهترین شکل انتظارات بازار و صنایع پایین‌دستی را برآورده کند، به طوری که درحال‌حاضر بیش از ۹۰ درصد نیاز شرکت ایران‌خودرو به محصولات فولادی توسط شرکت فولاد مبارکه تأمین می‌شود و در عین حال، ارتقای کیفیت محصولات، جزو اولویت‌ها و استراتژی‌های توسعه‌ای شرکت فولاد مبارکه است که البته با وجود افزایش استانداردهای کیفی خودروسازی در سال‌های گذشته، ما نیز به عنوان تأمین‌کننده مواد اولیه صنعت خودروسازی، وظیفه خود می‌دانیم تا کیفیت محصولات را بالاتر ببریم و این مهم در دستور کار قرار گرفته و به سرعت و قوت اجرایی خواهد شد.

وی افزود: با توجه به برنامه وزیر محترم صنعت، معدن وتجارت برای افزایش ظرفیت تولید خودرو در کشور، شرکت فولاد مبارکه در حال برنامه‌ریزی‌های لازم است تا هم از لحاظ کیفی و هم از لحاظ کمی در برنامه افزایش تولید خودرو در کشور سهیم باشد و به خوبی نقش‌آفرینی کند، این در حالی است که در گذشته موانعی همچون اخذ مجوزها و فرآیندهای اداری وجود داشت اما با همت مجموعه جدید وزارت صنعت، معدن وتجارت و شرکت فولاد مبارکه، این موانع در حال برطرف شدن است تا برای اجرای پروژه‌های توسعه‌ای برنامه‌ریزی شده و به سرعت اجرایی و عملیاتی شوند و در سال «تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» شاهد رونق و جهش تولید به ویژه در بخش صنعت کشور باشیم، در عین حال ما به تولیدات فولاد مبارکه و همچنین محصولات ایران‌خودرو نگاه ملی داریم و منافع ملی و منویات مقام معظم رهبری همواره بر هر موضوع دیگری برای ما ارجحیت دارد.

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه در پایان خاطرنشان کرد: فولاد مبارکه آمادگی کامل دارد تا در راستای برنامه‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت برای افزایش ظرفیت تولید خودرو، جهت تنظیم بازار، در تأمین فولاد و مشتقات مورد نیاز صنعت خودرو پشتیبانی کند. فرشاد مقیمی، مدیرعامل شرکت ایران‌خودرو در این نشست با اشاره به اهمیت توسعه همکاری بین این دو شرکت بزرگ صنعتی و ملی اظهارکرد: امیدواریم با استقرار تیم جدید مدیریتی در شرکت فولاد مبارکه، برخی از مشکلات مرتفع شده و ادامه همکاری‌ها با ایران‌خودرو به عنوان اصلی‌ترین مشتری محصولات فولاد مبارکه منجر به هم‌افزایی‌های بیشتر باشیم، البته بخشی از حوزه مواد اولیه و تجهیزات الکترونیکی به محصولات خارجی وابسته است که می‌توان با همکاری و هم‌افزایی هوشمند در زنجیره تأمین، در راستای منویات رهبر معظم انقلاب آنها را داخلی‌سازی کنیم. وی همچنین با تأکید بر این که ایران‌خودرو و فولاد مبارکه دو شریک استراتژیک و ملیِ محسوب می‌شوند، افزود: همواره در ۳ دهه گذشته رابطه این دو شرکت صرفاً خریدار و فروشنده بوده، درحالی که با توجه به حجم تعاملات و اهمیت آنها در صنعت کشور بهتر است با انعقاد قرارداد یک همکاری جامع و کامل داشته و بتوان برای بلندمدت برنامه‌های توسعه‌ای با بهره‌وری بالاتر تدوین کرد؛ علاوه بر این موضوعات، شرکت ایران‌خودرو در جهت داخلی‌سازی محصولات صنعت خودرو حوزه‌های مناسبی را شناسایی کرده که در صورت تمایل شرکت فولاد مبارکه می‌توانیم به صورت مشترک روی آنها سرمایه‌گذاری داشته باشیم. گفتنی است در این جلسه، عادل پیرمحمدی، مدیرعامل ساپکو و سایر معاونان مدیرعامل ایران‌خودرو به تشریح دغدغه‌ها و بیان جزییات همکاری با فولاد مبارکه پرداختند.

پایگاه جامع اطلاعاتی در بخش معدن ایجاد شود

رئیس فراکسیون توسعه متوازن مجلس گفت: پیشنهاد می‌شود یک پایگاه جامع اطلاعاتی در بخش معدن ایجاد شود که میزان ذخایر، استخراج مواد معدنی مشخص شده و به صورت شفاف میزان اعتباراتی که برای زیر ساخت معادن است و محل هزینه کرد آن مشخص شود. به گزارش خانه ملت، محمد خدابخشی در یک برنامه تلویزیونی گفت: متاسفانه در سال‌های اخیر با وجود هدف گذاری هایی که در برنامه توسعه کشور تدوین شده بود، رشد ۸ درصدی اقتصادی به منظور کاهش فاصله ما با کشورهای رقیب محقق نشد و حتی رشد اقتصادی منفی شد. نماینده مردم الیگودرز در مجلس شورای اسلامی با اشاره به کارهای تحقیقاتی انجام شده در بخش‌های مختلف اقتصادی کشور گفت: بخش معادن ما دارای ظرفیت‌های فراوانی است به شکلی که حتی میتواند به تنهایی باعث رشد اقتصادی کشور شود

▣ اهمیت معادن در اشتغالزایی

نایب رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس با اشاره به اهمیت اشتغال در کشور گفت: بر اساس آمار منتشر شده از منابع آماری معتبر، نسبت شاغلان در معادن در حال بهره‌برداری نسبت به هر صد هزار نفر جمعیت، بیش از ۱۲۱ نفر است در استانی مانند خراسان جنوبی این تعداد بیش از ۹۳۴، در کرمان بیش از ۸۴۱ و در یزد بیش از ۱۰۵۹ نفر است و اگر اشتغال‌های غیر مستقیم را در نظر بگیریم این آمار دو یا سه برابر خواهد شد که نشان دهنده چرایی اهمیت معادن در کشور است. وی افزود: بخش معدن کشور نیاز به توجه بیشتر دارد و باید در احکام برنامه هفتم توسعه باید احکامی ویژه و مفید برای این بخش در نظر بگیریم. رئیس فراکسیون توسعه متوازن مجلس با اشاره به احکام معادن در قانون برنامه توسعه ششم کشور گفت: باید وزارت صنعت، معدن و تجارت پاسخ دهند که این احکام مندرج در برنامه توسعه ششم تا چه میزان اجرا شده و در صورت عدم اجرا باید مشخص شود که چه موانعی وجود داشته تا برنامه توسعه هفتم مد نظر قرار گیرد. وی با اعلام اینکه در بخش معادن تاکید شده بود که تخصیص اعتبار باید به شکل صد درصدی باشد، گفت: با توجه به محدودیت‌های مالی که داشتیم در تخصیص اعتبار بخش‌های مختلف کشور تخصیص‌های پایین تری انجام شد اما باید مشخص شود همان میزانی که منابع تخصیص پیدا کرده‌اند در چه جغرافیایی توزیع شده است و در چه مسیری مورد استفاده قرار گرفته است؟ این منابع برای ایجاد زیر ساخت‌ها بود و ایجاد این زیر ساخت باعث افزاش درامد و اشتغال در کشور خواهد بود خدابخشی در پایان افزود: پیشنهاد می‌شود یک پایگاه جامع اطلاعاتی در بخش معدن ایجاد شود که میزان ذخایر، استخراج مواد معدنی مشخص شده و به صورت شفاف میزان اعتباراتی که برای زیر ساخت معادن است و محل هزینه کرد آن مشخص شود.

▣ ایران یک کشور معدنی در عرصه جهانی است

در ادامه کاووس قاسمی، مدیر کل بهره‌برداری معادن کشور گفت: معادن ما در سراسر کشور بوده و هیچ استانی مستثنا نیست و بیش از ۶۵ نوع تنوع ماده داریم و حتی در برخی مواد در رنکینگ جهانی دارای رتبه‌های تک رقمی بوده که موجب شده ایران به عنوان یک کشور معدنی در عرصه جهانی مطرح شود. وی ادامه داد: هم اکنون در بخش معادن کشور بدون احتساب بخش صنایع، بیش از ۱۵۷ هزار اشتغال مستقیم داریم و برای اینکه معادن در حاشیه شهرها و مناطق کمتر توسعه یافته قرار دارند باعث عامل تثبیت جمعیت کشور شده است. مدیر کل بهره‌برداری معادن کشور با اشاره به ماده ۴۳ برنامه ششم توسعه گفت: منابعی از معادن تحت عنوان حقوق دولتی داریم و این حقوق باید ۱۰۰ درصد تخصیص یابد و در حوزه معدن مورد استفاده قرار گیرد اما متاسفانه این مقدار تخصیص نمی‌یابد و باعث محدود شدن وزارتخانه در طرح‌های توسعه می‌شود. وی افزود: در بخش معادن استان‌ها و وزارتخانه به شدت از لحاظ کارشناس فنی ضعیت هستیم و پرسنل بازنشسته فراوانی داشته‌ایم با این حال بیش از ۱۵ سال است که در بخش معدن کشور استخدام نداشته‌ایم. بر اساس قانون مصوب مجلس، ۱۵ درصد حقوق وصولی دولتی باید در همان محل وقوع معدن مصرف شود و این باعث شده استانی مثل کرمان که دارای بیشترین منابع معدنی در کشور است، از توزیع حقوق دولتی بیشترین سهم را برده و سهم استانی مثل سیستان و بلوچستان بسیار اندک باشد زیرا وضعیت معدنی این استان قابل بهره‌برداری نیست ولی دارای معادن بسیاری است.

رئیس اتحادیه فروشندگان آهن و فولاد استان تهران:

وزیر صنعت باید رانت را از بورس کالا حذف کند

رئیس اتحادیه فروشندگان آهن و فولاد استان تهران گفت: بورس کالا خود یکی از عوامل اصلی ایجاد رانت در زنجیره فولاد است.

حمید رضارستگار در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به سه راهکار پیشنهادی وزیر صنعت، معدن وتجارت به‌ویژه حذف رانت از صنعت فولاد افزود: بورس کالا خود یکی از عوامل اصلی ایجاد رانت در زنجیره فولاد است.

وی تصریح کرد: قبل از اتخاذ هر تصمیمی درباره عرضه تمام محصولات فولادی به بورس کالا باید موضوع رانت در بورس کالا حل واصلاح شود و سپس فعالان این صنعت ملزم به عرضه محصولات تولیدی خود به بورس کالا شوند.

رئیس اتحادیه فروشندگان آهن و فولاد استان تهران ادامه داد: علاوه بر بورس کالا عوامل دیگری نیز برای رانت در صنعت فولاد وجود دارد اما در عین حال زنجیره تولید تا مصرف تعریف، مسیر و ضابطه قانونی دارد. اگر در این مسیر، فعالانی که در این صنعت مشغول هستند به قوانین پایبند باشند قطع به یقین جلوی رانت گرفته خواهد شد. رستگار گفت: اگر تولیدکننده، تولیدات خود را با کیفیت تولید کند، توزیع‌کننده مسیر توزیع را صحیح و قانونی طی کند و در این حوزه افرادی خارج از صنف دخالت نکنند، دولت هم مسیر زنجیره فولاد را با انصاف و عدل رصد کند و هر فعال اقتصادی در جایگاه خود پاسخگوی رفتار اقتصادی خود باشد رانت خودبه خود از بین خواهد رفت.

وی افزود: در این زنجیره سازمان حمایت از تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان هم به عنوان متولی قانونی باید جایگاه خود را داشته باشد و در این شرایط است که هیچ فرد، نهاد یا گروهی خاص بر اساس مکانیزم قانونی و ضابطه مند نمی‌تواند از شرایط موجود سوء استفاده کند و بطور اتوماتیک جلوی رانت گرفته خواهد شد.

رئیس اتحادیه فروشندگان آهن و فولاد استان تهران تصریح کرد: انچه که مسلم است این است که ما چه در بخش دولتی و چه در بخش خصوصی باید به قوانین وضع شده پایبند باشیم و تا وقتی که قاعده بر این باشد قطع به یقین وجود رانت و منافع ویژه برای گروه و افراد خاص منتفی است.

روزگار معدن

معدن

دوشنبه ۳
۳ آبان ۱۴۰۰
۱۸ ربیع‌الاول ۱۴۴۳
۲۵ اکتبر ۲۰۲۱
سال چهارم ● شماره ۷۱۱

یادداشت

دست اندازهای مسیر تولید رفع شود

پروا سلطانی
فعال معدنی

یکی از مهم‌ترین نقش‌های دولت در بخش معدن، سیاست‌گذاری‌ها و تدوین روند فعالیت فعالان این عرصه است. صحبت از سیاست‌گذاری، یادآور تلاش در جهت حل مشکلات و موانع برای تسهیل روند فعالیت‌های اقتصادی است چراکه ذات سیاست‌گذاری تبیین روش برای رسیدن به اهداف و همچنین تداعی‌کننده اقدام دولت در اداره صحیح امور است و رسیدگی به دست‌اندازهای مسیر تولید از جمله این اقدامات به شمار می‌رود. از این رو، بررسی سیاست‌گذاری‌های دولتی در بخش معدن، معایب و پیامدهای آن و همچنین رویکردی که انتظار می‌رود دولت جدید در سیاست‌گذاری‌های معدنی خود به کار گیرد، همواره حائز اهمیت است. توجه رهبری به رفع موانع تولید که در شعار سال دیده شد، حاکی از آن است که موانع و گره‌های روند تولید و فعالیت‌های صنعتی و معدنی دیده شده و باز شدن این گره‌ها باید به دست نهادهای دولتی و سازمان‌های متولی بخش معدن صورت پذیرد. مهم‌ترین بحث توسعه معادن همواره مشکلات تجاری و به بیانی دیگر، صادرات و واردات بخش معدن است که امروزه به دلیل مقررات محدودیت‌آفرین دولتی، با دست‌اندازهای زیادی مواجه شده است. متاسفانه در سال گذشته مقررات و دستورالعمل‌های دست‌وپاگیر متعددی برای بخش صنعت و معدن کشور از سوی نهادهای دولتی تصویب شد و این موضوع فعالان اقتصاد را با مشکلات فراوانی مواجه کرد. برخی از فعالان اقتصاد نیز معتقدند قوانین تدوین‌شده، در جهت زمین‌گیر کردن اقتصاد کشور است و اهداف توسعه‌ای در پس این تصمیمات وجود ندارد. به همین دلیل اگر خواهان توسعه و پیشرفت بخش معدن هستیم، باید در وهله نخست تحریم‌های داخلی ایجادشده از سوی نهادهای دولتی رفع شوند. بنابراین، همواره یکی از مصادیق سیاست‌گذاری‌های دولتی را می‌توان تدوین قوانین و تعیین روند فعالیت‌ها در بخش معدن و صنایع معدنی مشاهده کرد که می‌تواند نتایج مثبت و منفی به همراه خود داشته باشد. از جمله مقررات محدودیت‌آفرین می‌توان به قوانین واردات ماشین‌آلات معدنی اشاره کرد. متاسفانه سنگ‌اندازی‌های برخی نهادهای دولتی در این موضوع، تجهیز معادن و واحدهای فرآوری را با مشکل روبه‌رو کرده است. با رفع سیاست‌گذاری‌های نادرست دولتی و رونق چرخه فعالیت‌های معدنی اعم از اکتشافات و استخراج‌ها، تجارت خارجی، واردات و صادرات انتظار می‌رود تولیدات بخش معدن و صنایع معدنی افزایش یابد چراکه با نبود دست‌اندازهای دولتی، معدنکاران با سهولت بیشتری توانایی پیشروی در مسیر توسعه معادن را دارند و این اتفاق نه‌تنها برای بخش معدن بلکه به طور کلی برای اقتصاد کشور مفید و موثر خواهد بود. همچنین نباید تاثیر روابط بین‌الملل بر اقتصاد و صنعت کشور را نادیده گرفت. واضح است که نمی‌توان به اقتصاد تحریم‌شده جزیره‌ای که تنها با چند کشور محدود رابطه دارد، امیدوار بود. زمانی که در تعامل و گفت‌وگو با جهان باز شود، می‌توان آینده درخشانی را برای گسترش تولید و پیشرفت‌های اقتصادی کشور متصور شد چراکه نه‌تنها با توسعه تجارت‌های بین‌المللی چرخه اقتصاد معدنی بهتر خواهد چرخید بلکه با ورود فناوری مناسب به کشور، معادن بهره‌وری مطلوب‌تری خواهند داشت. غیر از بحث صادرات، واردات لوازم مورد نیاز چرخه معدنکاری نیز از زیرمجموعه‌های تعامل با جهان به شمار می‌رود. متاسفانه امروزه تامین تجهیزات مورد نیاز معادن با سختی همراه بوده و قوانین وضع شده از سوی دولت برای واردات این ماشین‌آلات شرایط را دشوارتر کرده است. باید به این نکته توجه کرد که گاه روند تامین ماشین‌آلات معدنی به قدری زمان‌بر و دشوار است که در طول گذر زمان پروژه معدنی از صرفه اقتصادی خارج شده و معدنکار از فعالیت در معدن منصرف می‌شود. تامین تجهیزات برای معادن، مسئله‌ای است که نمی‌توان به‌راحتی از آن صرف‌نظر کرد چراکه کمبود ماشین‌آلات مناسب، تاثیر منفی مستقیم بر میزان بهره‌وری معادن و در نتیجه توسعه فعالیت‌های اقتصادی این حوزه خواهد داشت.

«روزگار معدن» دلایل کاهش صادرات بخش معدن را بررسی کرد

قفل دولت بر دروازه صادرات

ملیکا انصاری

ایجاد ارتباط موثر با جهان و گسترش روابط بین‌المللی با در نظر گرفتن استراتژی‌های مناسب، در وهله نخست باعث بهبود شرایط اقتصادی کشورها و در ادامه موجب رفع مشکلات مختلف و بحران‌های ناشی از نبود مراودات تجاری خواهد شد. بخش معدن و صنایع معدنی نیز به‌عنوان یکی از مهم‌ترین بنگاه‌های اقتصادی جوامع، از این قاعده مستثنا نیست و مزایای بی‌شمار توسعه روابط بین‌المللی برای این حوزه را نمی‌توان انکار کرد. ایران به‌دلیل دارا بودن ظرفیت‌های مناسب معدنی، بستر مناسبی برای حضور پررنگ و موثر در بازارهای جهانی دارد، اما در سال‌های اخیر بنا به دلایل متعددی، فعالان بخش معدن از این فرصت‌ها بی‌بهره مانده و به‌اعتقاد برخی کارشناسان این حوزه، دست‌اندازهای مسیر صادرات ما را به شرکایی غیرقابل اعتماد در تامین مواد معدنی سایر کشورها تبدیل کرده است. «روزگارمعدن» در این گزارش درباره چالش‌های صادرات بخش معدن و راهکارهای رفع آنها با فعالان و کارشناسان این حوزه به گفت‌وگو پرداخته است. با «روزگارمعدن» همراه باشید:

عکس: آیدا فریدی

بخش خصوصی تصمیم‌گیرنده اصلی

یکی از مهم‌ترین مباحثی که در زمینه صادرات و گسترش روابط تجاری بخش معدن مطرح می‌شود، مسیر تجارت آزاد است. سعید صمدی، رئیس کمیسیون معدن خانه اقتصاد ایران در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» تجارت آزاد را تنها به روابط بین‌المللی محصور ندانست و تعاملات اقتصادی داخلی را نیز دربرگیرنده این مفهوم عنوان کرد. او با بیان اینکه هر بخش تجارت آزاد دارای مقررات و ضوابط مخصوص است، در این میان نقش نهادهای دولتی را در برخی موارد پررنگ توصیف کرد. صمدی در این‌باره توضیح داد: اگر بخواهیم در ابتدا به تجارت آزاد در بعد داخلی بپردازیم، باید گفت بهترین شیوه برای دستیابی به تجارت آزاد داخلی آن است که سیستم داخلی یا همان فعالان بخش خصوصی، تصمیم‌گیرنده کمیت و کیفیت مراودات حوزه خود باشند؛ از این رو انتظار می‌رود برای حل مشکلات مراودات اقتصادی داخلی، نهادهای دولتی حضور خود را کمرنگ کنند.

▣ دخالت دولت در تجارت

صمدی در ادامه صحبت‌های خود ظرفیت‌های معدنی ایران برای حضور موثر و گسترده در بازارهای جهانی را مناسب توصیف کرد و در این باره توضیح داد: در زمینه تجارت با دیگر کشورهای جهان باید در ابتدا به این نکته توجه کرد که اگر خواستار دستیابی بخش معدن به جایگاه واقعی در تجارت جهانی هستیم، باید بیش از پیش به مسائل مرتبط با این حوزه توجه کنیم. کشور ما جزو ۱۵ کشور معدنی جهان است و حدود ۳ درصد ذخایر معدنی دنیا در ایران قرار دارد؛ از همین رو انتظار می‌رود گردش مالی بخش معدن و صنایع معدنی کشور ما در جهان به همین میزان باشد. به‌عبارتی حداقل ۳ درصد تعاملات بین‌المللی بخش معدن توسط فعالان کشور ما صورت گیرد و به همین نسبت صادرات معدنی به سایر کشورها داشته باشیم. در این صورت می‌توانیم جایگاه واقعی خود را در عرصه‌های بین‌المللی به‌دست آوریم اما متاسفانه در واقعیت شاهد چنین اتفاقاتی در تجارت بخش معدن نیستیم.

این فعال معدنی در ادامه به تشریح عوامل این عقب‌ماندگی در تجارت جهانی پرداخت و بیان کرد: از جمله دلایل مهم این اتفاق و عقب بودن ایران در مراودات معدنی جهان می‌توان به دخالت‌های متعدد دولت در این بخش اشاره کرد. این دخالت‌ها مانع مراودات معدنی شده و تجارت آزاد در بخش معدن و صنایع معدنی را تحت تاثیر خود قرار داده است. صادرات بخش معدن تحت تاثیر این موانع، کاهش یافته و ما نمی‌توانیم در بازارهای جهانی یک تامین‌کننده و عرضه‌کننده مواد معدنی معتمد و قابل پیش‌بینی باشیم.

▣ اصلاح مالیات صادرات

صمدی دخالت نهادهای دولتی در تصمیم‌گیری‌های مربوط به تجارت آزاد و صادرات بخش معدن را محدودیت‌آفرین و مانع توسعه دانست و گفت: به‌عقیده کارشناسان و فعالان بخش معدن و صنایع معدنی، دولت با عناوین مختلف، راه تجارت آزاد این حوزه را ناهموار می‌کند، در حالی که انتظار می‌رود دولت با حداقل دخالت، در زمینه تجارت آزاد هیچ مانع یا مشکلی ایجاد نکند و درباره مالیات‌های صادراتی هم با وضع قوانین مناسب و اخذ مبالغ منطقی، راه صادرات را برای فعالان بخش معدن هموار کند. به‌عنوان مثال اگر صاحب معدنی محصول خود (که همان ماده معدنی استخراج‌شده از معادن است) را به ۵ برابر نرخ داخلی در بازار خارجی فروخته، یعنی ۵ برابر سود کرده و به همان میزان دولت باید مالیات دریافت کند، اما برقراری موانع در صادرات مواد معدنی، در عمل توسعه بخش معدن را محدود و دشوار می‌کند.

صمدی در ادامه سخنان خود به ثمرات دخالت‌های دولتی در مراودات داخلی معدنکاران و پیامدهای آن برای این حوزه اشاره کرد و گفت: در کشور ما اغلب روی معادنی سرمایه‌گذاری می‌شود که به‌اصطلاح برای فعالان معدنی دم دست هستند.

این اصطلاح به معادن پرعیار و غیرپیچیده اطلاق می‌شود؛ اما اگر دنبال توسعه بخش معدن کشور هستیم، باید به سمت استخراج مواد معدنی و استفاده از ذخایر تمام معادن موجود در کشور حرکت کنیم.

تداوم حیات با واردات

هومان خواجه‌نصیری، مشاور توسعه بازار در حوزه صنایع معدنی در گفت‌وگو با «روزگارمعدن»، سال گذشته را به‌دلیل شیوع ویروس کرونا و به‌وجود آمدن بحران‌های اقتصادی در کشور برای فعالان بخش معدن سالی پرچالش دانست. او با اشاره به آمار ارائه‌شده مبنی بر افزایش واردات و کاهش صادرات در سال گذشته، علت آن را سیاست‌گذاری‌های مربوط به این حوزه معرفی کرد و در این‌باره توضیح داد: در سال گذشته اغلب سیاست‌گذاری‌های صاحبان معادن و شرکت‌های معدنی به‌دلیل وجود مشکلات اقتصادی مختلف، برمبنای ادامه حیات بود. آنها اقداماتی در راستای واردات قطعات یدکی برای تجهیزات انجام داده و برای تولید بیشتر، فشار مضاعفی بر امکانات موجود خود وارد کردند. واضح است که در این شرایط، فعالان معدنی توانایی انجام اقدامات توسعه‌ای برای معادن خود را نداشته و صاحبان صنایع در برخی موارد برای رفع نیازهای خود ناچار به واردات مواد اولیه شدند. این علل تا حدودی می‌تواند افزایش واردات در بخش معدن و صنایع معدنی در سال گذشته را توجیه کند.

▣ کاهش صادرات با موانع دولتی

خواجه‌نصیری از دست رفتن بخشی از بازار جهانی را یکی از پیامدهای منفی کاهش صادرات بخش معدن در سال‌های اخیر عنوان کرد و در این باره گفت: غیر از شیوع ویروس کرونا و بحران‌های اقتصادی ناشی از آن، مشکلاتی که در این مدت ازسوی نهادهای دولتی برای فعالان بخش معدن به‌وجود آمد را نمی‌توان نادیده گرفت. مسائل داخلی مرتبط با بخش معدن، ریشه در تغییر مکرر مقررات صادراتی و قیمت‌گذاری‌های دستوری دارد. تحولات مقرراتی، امکان برنامه‌ریزی برای حضور پیوسته فعالان معدنی ایرانی در بازارهای جهانی را سلب کرده و به این ترتیب صادرات بخش معدن با کاهش روبه‌رو شده است. وی در ادامه صحبت‌های خود تصریح کرد: قوانینی که برای صادرات مواد و صنایع معدنی ازسوی نهادهای دولتی متولی بخش معدن در نظر گرفته می‌شود، نه‌تنها از ثبات کافی برخوردار نیست، بلکه با محدودیت‌آفرینی رشد صادرات و توسعه بخش معدنی را متوقف کرده است. صادرات و واردات و به‌طور کلی دستیابی به توسعه و پیشرفت در تجارت جهانی، مقوله‌ای است که نیاز به فراهم کردن بستر مناسب داشته و بدون تمهیدات مطلوب، به رشد هیچ کدام در بخش معدن و صنایع معدنی نخواهیم رسید.

سخن پایانی

بنا بر عقیده کارشناسان و فعالان معدنی، برقراری مالیات‌های صادراتی تجارت جهانی بخش معدن و صنایع معدنی را دشوار و وضع تعرفه‌ها و انواع حقوق‌های پرداختی صاحبان معادن، تعاملات داخلی را دچار اشکال کرده است. اگر خواهان پیشرفت و توسعه بخش معدن و صنایع معدنی کشور هستیم، دولت باید با رفع موانع مراودات داخلی و تعاملات خارجی، یاری‌رسان معدنکاران و فعالان معدنی باشد. در این شرایط می‌توانیم با افزایش صادرات بخش معدن، شریکان قابل‌اعتمادی در عرصه‌های بین‌المللی باشیم.

ضرورت ایجاد کارخانه فرآوری در گیلان‌غرب

گیلانغرب با بیش از ۷۰ درصد ذخایر قیر طبیعی کشور و ۹۰ درصد ذخایر استان کرمانشاه و همچنین ظرفیت استخراج سالانه بیش از ۱۰۰هزار تن از نقاط غنی این ماده معدنی به شمار می‌رود و اکنون با حمایت‌های دولت مسیر برای فرآوری و جلوگیری از خام فروشی این ماده معدنی هموار شده اما نیاز به تسریع دارد.

به گزارش ایرنا، معادن و ذخایر قیر طبیعی در جهان اندک و در شمار کمی از کشورها واقع‌شده که ایران نیز یکی از همین معدود کشورها است که از ۷ درصد ذخایر کشف‌شده معادن دنیا برخوردار است و این‌گونه این ماده طبیعی و یا به عبارتی این جواهر با ارزش را در دل خود دارد.

استان‌های کرمانشاه، ایلام و لرستان نیز به‌واسطه موقعیت ژئوپولوتیکی خود دارای ذخایر و معادن قیر طبیعی هستند که ۹۰ درصد ذخایر قیر کرمانشاه در شهرستان گیلان غرب قرار دارد و می‌تواند بستری برای سرمایه‌گذاری و پیشرفت باشد.

با حمایت‌های لازم از سوی مسئولان و دولتمردان و ایجاد کارخانه‌های فرآوری و رفع موانع لازم برای تولید، می‌توانیم شاهد تندتر شدن چرخه تولید معادن گیلانغرب، ایجاد اشتغال‌زایی و رونق اقتصادی و همچنین درخشش طلای سیاه در این منطقه باشیم.

تاکنون ۴۴ پروانه اکتشاف معادن قیر در شهرستان گیلانغرب صادرشده است که به گفته سرپرست فرمانداری گیلانغرب ۲۸ مورد از این معادن با سرمایه‌گذاری ۵۰۰میلیارد ریالی پروانه بهره‌برداری دریافت کرده‌اند.

طبق گفته مسئولان امر در سال‌های اخیر بنا به دلایل متعدد ۱۷واحد فعال در زمینه تولید قیر در گیلانغرب فعال است و ۱۴ واحد دیگر به دلایل مختلف نظیر اختلافات بین شرکا، اختلافات منابع طبیعی، مقرون‌به‌صرفه نبودن هزینه استخراج، عدم تخصص کافی و به‌روز برخی از معدن‌داران و وجود واسطه‌ها به صورت نیمه فعال یا راکد مانده‌اند.

استفاده همزمان از ۴ استراتژی از سوی گل گهر

در سازمان‌های تجهیز محور درصد قابل توجهی از هزینه‌های عملیاتی مربوط به هزینه‌های نگهداری و تعمیرات است. این عدد در صنایع مختلف بین ۵ تا ۵۰ درصد است. گل گهر با مدیریت هزینه‌های نگهداری و تعمیرات، توانسته سودآوری این شرکت را افزایش دهد. نخستین گام در این راه، شیوه درست محاسبه هزینه‌های نگهداری و تعمیرات است.

محمدحسین نخعی، معاون فنی و مهندسی شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در گفت‌وگو با دنیای معدن به توفیقات ویژه گل گهر در شناسایی مؤلفه‌های بهای تمام شده در نگهداری و تعمیرات (نت) اشاره کرد و گفت: یکی از مهم‌ترین این مؤلفه‌ها هر صنعتی، هزینه‌های نگهداری و تعمیرات (نت) است که بر اساس تحقیقات علمی معتبر دنیا بین ۱۵ تا ۴۰ درصد هزینه‌های تولید را به خود اختصاص می‌دهند.

وی تصریح کرد: برای صنایع معدنی که تجهیزمحور است و از طرف دیگر تجهیزات در محیط‌های گرد و خاک شدید و خشن در حال کار هستند، هزینه‌های نت تا ۴۰ درصد هزینه‌های تولید بالا می‌روند. از این رو، ضروری به نظر می‌رسید که به رویکردهای نت در صنایع تجهیز محور معدنی توجه ویژه به عمل آید.

وی اضافه کرد: نکته‌ای مهم در هزینه‌های نت، هزینه توقف دستگاه در اثر خرابی است که بیشتر مواقع در هزینه‌های نت ثبت نمی‌شود و مدیران ارشد را در تصمیم‌گیری به اشتباه می‌اندازد.

معاون فنی و مهندسی شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر با بیان اینکه در کشورهای توسعه‌یافته از دو رویکرد TPM (نت بهره ور فراگیر) و RCM (نت مبتنی بر قابلیت اطمینان) به منظور ارتقای آماده به‌کاری تجهیزات استفاده می‌شود گفت: رویکرد TPM مبتنی بر کار تیمی و حذف ۶ ضایعه بزرگ است در حالی که رویکرد RCM مبتنی بر درخت تصمیم‌گیری، FMEA و استفاده همزمان از ۴ استراتژی نت اضطراری، نت پیشگیرانه، نت پیش‌بینانه و نت هوشمندانه استوار است که شرکت گل گهر با توجه به ارزیابی انجام شده، رویکرد RCM را به منظور ارتقای درصد آماده به‌کاری تجهیزات و کاهش هزینه‌های نت خود انتخاب و اجرا کرده است.

نخعی تصریح کرد: به‌منظور تحقق چشم‌انداز ۲۴ میلیون تن کنسانتره، ۲۱ میلیون تن گندله و ۵ میلیون تن فولاد، با بهره‌گیری از یک تیم بزرگ و متخصص، باید پشتیبانی کاملی از جهت تامین تجهیزات و قطعات در زمان مناسب داشته باشد تا از توقف یک کارخانه بزرگ با سرمایه‌گذاری چند ۱۰۰ میلیون دلاری جلوگیری کند.

معاون فنی و مهندسی شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر تاکید کرد: این رویکرد گل گهر ما را بر آن داشت تا با ایجاد واحد مهندسی معکوس و ساخت داخل به ویژه ضمن بی‌اثرساختن تحریم‌ها ظالمانه به کسب رتبه یک صرفه‌جویی ارزی کشور در سال ۱۳۹۹ توسط شرکت گل گهر نائل آییم و علاوه بر تامین به موقع قطعات یدکی با هزینه منطقی و رقابتی به مجموعه‌ای از دانش بومی‌سازی در صنعت زنجیره فولاد دست یابیم که گل گهر را در بین شرکت‌های همتای خود بی‌رقیب کرده است.

وی ادامه داد: در این راستا با کمک واحد مهندسی معکوس و ساخت داخل گل گهر، بومی‌سازی قطعات و تجهیزات خارجی با هدف جلوگیری از خروج ارز، عملیاتی شد به ویژه اینکه گل گهر سازندگان توانمند و شرکت‌های دانش‌بنیان کشور را شناسایی کرده و بر اساس آیین‌نامه کمیسیون معاملات نسبت به عقد قرارداد ساخت با آنها اقدام می‌کند.

گفتنی است منطقه معدنی و صنعتی گل گهر با داشتن معادن غنی از سنگ آهن به عنوان یکی منطقه معدنی و صنعتی گل گهر با داشتن معادن غنی از سنگ آهن یکی از قطبهای فعال معدنی، صنعتی در خاورمیانه است. این شرکت درحال‌حاضر با ظرفیت تولید بیش از ۱۵ میلیون تن کنسانتره و بیش از ۱۰ میلیون تن گندله بزرگترین تولیدکننده کشور است د و با اجرای پروژه‌های توسعه و بهینه‌سازی خطوط شرکت، در افق چشم‌انداز، مجموع تولیدات سالانه این شرکت به بیش ۳۰ میلیون تن خواهد رسید.

روزگار معدن
صنایع فلزی و غیرفلزی
۴ دوشنبه
۳ آبان ۱۴۰۰
۱۸ ربیع‌الاول ۱۴۴۳
۲۵ اکتبر ۲۰۲۱
سال چهارم ● شماره ۷۱۱

«تاراز» واحد نمونه کیفیت استاندارد شد

فولاد تاراز برای سومین سال متوالی واحد نمونه کیفیت استاندارد معرفی شد.

به گزارش ایراسین، شرکت فولاد تاراز چهارمحال و بختیاری برای سومین سال متوالی به‌عنوان واحد نمونه کیفیت استاندارد این استان معرفی شد و به همین منظور در آیینی، مسئولان استانی تندیس نشان عالی استاندارد و لوح تقدیری به‌پاس این دستاورد به مدیرعامل شرکت فولاد تاراز اهدا کردند.

مجید نظری، معاون امور عمرانی استاندار چهارمحال و بختیاری در این آیین که با حضور مدیرکل استاندارد و تحقیقات صنعتی، مدیر کارخانه و دستیار مدیرعامل و تعدادی از مدیران این شرکت برگزار شد، عملکرد شرکت فولاد تاراز در استان را در شرایط تحریم، شیوع کرونا و سایر تنگناهای اقتصادی ستودنی دانست و گفت: اینکه این واحد بر این مشکلات غلبه کرده و توانسته در جایگاه رفیعی قرار گیرد نشان از مدیریت شایسته و هنرمندانه این مجموعه دارد.

وی تصریح کرد: بی‌شک عملکرد مطابق استاندارد موضوع مهمی است که در این شرکت به‌خوبی رعایت شده و امید است همواره شاهد موفقیت‌های این شرکت باشیم.

معاون امور عمرانی استاندار چهارمحال و بختیاری با بیان اینکه در عرصه تولید و صنعت کار کردن بسیار سخت است و همدلی و هنر این است که در این فضا بتوان بهترین عملکرد را ارائه داد، خاطرنشان کرد: شرکت فولاد تاراز نمونه عینی این همراهی و هم‌افزایی و عملکرد هنرمندانه است.

نظری افزود: از دهه فجر سال ۹۲ تا هفته دولت امسال ۳ هزار و ۵۰۰ طرح با اختصاص ۵ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان افتتاح‌شده که بسیاری از آن در حوزه صنعتی بوده است.

وی، شیوع کرونا، وقوع بیش از یک دهه خشکسالی و مشکلات اقتصادی ناشی از تحریم‌ها را از مهم‌ترین چالش‌های استان در مهروموم‌های اخیر دانست و گفت: با این وجود تلاش شد تا با همدلی و هم‌افزایی بر بخش زیادی از این مشکلات غلبه کنیم تا چرخ تولید و اقتصاد استان بچرخد.

نظری از کاهش بیش از ۲ درصدی نرخ بیکاری استان در امسال خبر داد و گفت: نرخ بیکاری استان در پایان سال ۹۹ به عدد ۱۵.۲ درصد رسید که این شاخص در پایان تابستان امسال به ۱۳.۴ درصد کاهش یافت.

وی، خشکسالی و کمبود آب برای شهرک‌های صنعتی و شرب مردم را از دیگر چالش‌های موجود برشمرد و گفت: درحال‌حاضر ۱۰۰ روستای استان به مدت روزی چهار ساعت آب‌رسانی سیار می‌شود.

حسین زاده، معاون هماهنگی امور عمرانی چهارمحال و بختیاری، میزان همدلی و هم‌افزایی بین مردم و مسئولان استان را مطلوب ارزیابی کرد و گفت: بر اساس همین همدلی در وقوع بحران‌ها و حوادث طبیعی، استان با کمترین خسارت و مشکل روبه‌رو بوده است.

وی با اشاره به شرایط سخت حاکم بر بازار گفت: محصولات تاراز در مدت بسیار کوتاه توانسته است به یک محصول برند تبدیل شود و جایگاه خودش را در بازار به‌دست آورد وی ابراز امیدواری کرد تا پایان تابستان سال آینده فاز اول توسعه شرکت تاراز به بهره‌برداری برسد.

محمدرضا جعفر آقایی، مدیرعامل شرکت فولاد تاراز ضمن تبریک هفته استاندارد بیان کردند که از استراتژی‌های مهم شرکت، توجه به تولید محصولات با کیفیت در تراز استانداردهای جهانی و متمایز با سایر رقبا است که این مهم با پشتوانه کارکنان متخصص و پرتلاشمان و اعمال استانداردهای سختگیرانه محقق گردیده و موجب شده تا محصول با کیفیتی روانه بازار گردد که رضایت مشتری و خوش‌نامی در بازار ورق گالوانیزه کشور را به ارمغان آورده است.

اختلال در تامین مواد اولیه تولیدکنندگان سرب و روی

خام‌فروشی در روز روشن

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

مدیرعامل کارخانه ریخته‌گری صادقی‌نژاد گفت: علاوه بر اینکه ذخایر معدن بزرگ انگوران به انتها رسیده و دست تولیدکنندگان از آن کوتاه است، شاهد صادرات خاک معدنی و کنسانتره سرب و روی هستیم؛ در حالی این امر در دوره‌ای ممنوع اعلام شده بود. حمیدرضا صادقی‌نژاد در گفت‌وگو با فلزات آنلاین پیرامون مشکلات صنعت سرب کشور و موانعی که بر سر راه تولیدکنندگان قرار گرفته است، اظهار کرد: متاسفانه معضلات فراوانی در این صنعت به مرور به وجود آمده و باعث شده است حتی در تامین مواد اولیه نیز اختلالاتی وارد شود و تولیدکنندگان قادر به تامین بدون مانع مواد اولیه نباشند. وی افزود: بزرگ‌ترین معضل کنونی، خام‌فروشی توسط معادن بزرگ کشور بوده که همه تولیدکنندگان را درگیر خود کرده است. این واحدهای معدنی، به جای اینکه به واحدهای تولیدی شمش سرب و روی، ماده اولیه عرضه کنند، کنسانتره‌های سرب و روی را به صورت خام به کشورهای دیگر صادر می‌کنند. معادن بزرگ یاد شده، کمتر از میزان سهمیه شرکت‌ها، کنسانتره به آنها عرضه می‌کنند. خام‌فروشی سرب و روی در دولت قبلی تا یک برهه زمانی ممنوع اعلام شد و وضعیت برای تولیدکنندگان کمی در حال بهبود بود که متاسفانه این شرایط دوامی نداشت و دوباره خام‌فروشی شروع شد.

سودهای کلان خام‌فروشی

این تولیدکننده شمش سرب گفت: خام‌فروشی طبیعتا برای تامین‌کنندگان سودهای فراوانی دارد و به همین دلیل نیز اگر هم تمایل به عرضه خاک معدنی بیشتر از سهمیه شرکت‌ها در بازار داشته باشند، به قیمتی گزاف حاضر به فروش می‌شوند. این افزایش بی‌رویه نرخ سبب می‌شود تا تولیدکننده‌ای که نقدینگی کافی در دست ندارد، نتواند به راحتی مواد اولیه خود را تامین کند و به تولید ادامه دهد؛ بنابراین در نهایت، اقدام به تعطیلی واحد تولیدی خود می‌کند.

خاک معدنی سهمیه‌ای، گران‌تر از بازار آزاد

صادقی‌نژاد در تکمیل صحبت خود، اضافه کرد: درحال‌حاضر، بیشتر تولیدکنندگانی که در شهرک صنعتی زنجان در حال فعالیت هستند، از شرکت‌های تهیه و تولید مواد معدنی ایران، کالسیمین و سرب و روی ایران که وظیفه تامین نیاز داخل را به عهده دارند، به میزان سهمیه خود خاک معدنی دریافت نمی‌کنند؛ چراکه سرب و روی کنسانتره‌های فلوته شده توسط این تامین‌کنندگان به صورت خام و به نرخ پایین به کشورهای خارجی صادر می‌شود. نرخ کنسانتره سربی که از شرکت کالسیمین دریافت کردیم، بدون هزینه حمل‌ونقل ۳۶ هزار تومان به ازای هر کیلوگرم بود اما خاک معدنی با همین کیفیت در بازار آزاد به نرخ ۲۳ هزار تومان به ازای هر کیلوگرم به راحتی در دسترس است. سوال مهمی که مطرح می‌شود این است که چرا باید نرخ مواد اولیه که توسط خود شرکت تامین‌کننده به صورت مستقیم توزیع می‌شود به جای اینکه مقرون‌به‌صرفه باشد، از بازار آزاد گران‌تر است؟

تغییر محل کارخانه

مدیرعامل کارخانه ریخته‌گری صادقی‌نژاد در ادامه بیان کرد: افرادی که در شهرک صنعتی زنجان مستقر هستند و وظیفه بررسی وضعیت کارخانه‌ها از لحاظ زیست‌محیطی و بهره‌مندی از سیستم‌های فیلتراسیون مناسب را بر عهده دارند، دانش کافی را در زمینه شرایط استاندارد یک کارخانه برای تولید سرب و روی ندارند و بدون فکر، یک موضوع بی‌اهمیت را مهم قلمداد می‌کنند و توسط همان، کارخانه را به تعطیلی می‌کشانند. به عنوان مثال، کارخانه‌ای که در اختیار داشتیم، یک هکتار وسعت داشت و یک کارشناس در بازدید از کارخانه، اصرار بر این امر داشت که کل محوطه باید بتن‌ریزی شود تا بتوانیم به فعالیت خود ادامه دهیم و هیچ توجهی مبنی بر اینکه ضایعات مصرفی ما، اسید ندارند و برای محیط‌زیست آسیب‌زا نیستند، اقدام به ایجاد مانع در برابر فعالیت تولیدی کردند. به همین علت مجبور به نقل مکان شدیم. اکنون در یک کارگاه، علاوه بر ذوب فلزات رنگین، شمش سرب نیز تولید می‌کنیم.

فروش کارخانه تجهیز شده

این تولیدکننده شمش سرب در خصوص تکنولوژی تولید مورد استفاده در کارخانه قبلی خود، عنوان کرد: سیستم فیلتراسیون آفلاین با دانش فنی کشور اروپا یکی از به‌روزترین سیستم‌ها است که مهندسین این کارخانه با خریداری نقشه‌های ساخت دستگاه و استفاده از مهارت خود، موفق به ساخت نمونه داخلی آن شده بودند. علاوه‌براین، کوره گردان سه تن و ۶ تن و همچنین دستگاه‌های سنگ‌شکن و... نیز در این کارخانه مورد استفاده قرار گرفته بودند که متاسفانه به علت موانع مختلفی که از جانب محیط‌زیست استان زنجان برای ادامه فعالیت ما ایجاد شد، تمام تجهیزات را به همراه کارخانه با قیمتی بسیار پایین‌تر از ارزش واقعی به فروش رساندیم.

فراهم نبودن زیرساخت‌های تولید

مدیرعامل کارخانه ریخته‌گری صادقی‌نژاد همچنین در ارتباط با عدم تامین زیرساخت‌های مورد نیاز تولید مانند فراهم بودن منابع انرژی، اظهار کرد: فعالیت این واحد تولیدی از سال ۱۳۹۳ کلید خورد و توسط خود مسئولان وعده داده شده بود که گازکشی واحد به سهولت انجام می‌شود و نیازی نیست از این بابت نگرانی داشته باشیم اما دو تا سه سال ابتدایی فعالیت خود را با مصرف سوخت گازوئیل جلو بردیم و به صورت تک‌شیفت و ۱۷ روز کار در ماه، محصول تولید می‌کردیم. بعد از طی این مدت، سهمیه گاز به این واحد تعلق گرفت. پس از آن، قرار شد به تولیدکنندگان با توجه به میزان ظرفیت تولید پروانه‌های بهره‌برداری، سهمیه خاک معدنی به میزان مورد نیاز عرضه شود اما این امر محقق نشد و به مقدار بسیار کمی خاک معدنی آن هم با نرخ بالاتر از بازار، عرضه شد. این اتفاق باعث شد تا تولید برای ما مقرون‌به‌صرفه نباشد. بهترین معدن خاورمیانه، معدن انگوران است اما تاکنون از تامین کامل نیاز تولیدکنندگان توسط این معدن، خودداری شده است.

سود نجومی وام بانکی

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه تامین مالی از بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری را چگونه ارزیابی می‌کنید، مطرح کرد: هم‌اکنون، دریافت وام در تمام استان‌های کشور، برای تولیدکننده صرفه اقتصادی ندارد. سودی که برای بازپرداخت وام‌ها در نظر گرفته شده، از درآمد تولیدکننده خیلی بیشتر است. ضمن اینکه به عنوان مثال، با دریافت وام یک میلیارد تومانی، حتی ۳۰ تن کنسانتره که خوراک یک هفته کوره‌های ذوب و به صورت کار روزانه تک‌شیفت است را نیز نمی‌توان خریداری کرد.

آرامش در بازار سیمان

دبیر اجرایی اتاق اصناف اهواز گفت: درحال‌حاضر در خصوص بحث سیمان، کمبود و مشکلی وجود ندارد و این بازار در شرایط آرامی قرار گرفته است و به نظر می‌رسد که شرایط بازار سیمان در آینده نیز پایدار بماند.

به گزارش صنعت کار، ابوالقاسم کوره‌چینی در خصوص وضعیت بازار سیمان اظهار کرد: در گذشته فروشندگان سیمان، به صورت مستقیم از کارخانه خرید خود را انجام می‌دادند اما پس از عرضه شدن سیمان در بازار بورس و اوراق بهادار، بسیاری از این فروشندگان دانش کافی و حتی کد بورسی برای ورود به بازار سرمایه را نداشتند.

وی با اشاره به وجود آمدن واسطه‌گری در زمان عرضه شدن سیمان در بورس، افزود: خرید سیمان در بازار بورس و اوراق بهادار، آزاد است و نیازی به داشتن پروانه کسب و مجوز ندارد. در این بین، دلال‌هایی که توان خرید سیمان به میزان زیاد را داشتند، سهمیه‌های سیمان را خریداری می‌کردند و فروشندگان مصالح ساختمانی به ناچار، سیمان مورد نیاز خود را از طریق این دلال‌ها تامین می‌کردند.

دبیر اجرایی اتاق اصناف اهواز با اشاره به متعادل شدن بازار سیمان، گفت: درحال‌حاضر با توجه به گذر از این دوران و اخذ کد بورسی توسط عاملین فروش مصالح ساختمانی، بازار سیمان از بحبوحه و هیجاناتی که در آن قرار گرفته بود، خارج شد و درحال‌حاضر نرخ هر کیسه آن حدود ۳۷ هزار تومان است. کوره چینی با اشاره به اینکه در ماه‌های اخیر و با ورود به بورس، نرخ هر کیسه سیمان افزایش نرخ شدیدی داشت، اظهار کرد: پیش از عرضه سیمان در بازار بورس و اوراق بهادار، نرخ هر کیسه آن در محدوده کانال ۲۰ هزار تومان قرار داشت اما پس از عرضه در بورس، این کالا تحت تاثیر شرایط واسطه‌گران قرار گرفت و نرخ آن نجومی شد. وی گفت: مشکلاتی که در ماه‌های اخیر به دلیل محدودیت برق و بورس، برای بازار سیمان به وجود آمد، رفع شده است و میزان عرضه و تقاضا در این بازار متعادل است. درحال‌حاضر در خصوص بحث سیمان، کمبود و مشکلی وجود ندارد و این بازار در شرایط آرامی قرار گرفته است و به نظر می‌رسد که شرایط بازار سیمان در آینده نیز پایدار بماند.

دبیر اجرایی اتاق اصناف اهواز با اشاره به گرانی دیگر کالاها گفت: در بسیاری از کالاها کمبود وجود ندارد و گرانی آن هم به صورت سراسری است. به عنوان مثال اخیرا نیز کارخانه‌های تولیدکننده لاستیک درخواست افزایش نرخ لاستیک را مطرح کرده‌اند.

دبیر سندیکای لوله و پروفیل ایران:

ما به نامه معاونت معدنی تمکین نمی‌کنیم

دبیر سندیکای لوله و پروفیل ایران ضمن عجولانه توصیف کردن ابلاغ عرضه همه محصولات فولادی در بورس کالا تاکید کرد: طبق نظر کارشناسان امر به هیچ وجه عرضه لوله و پروفیل در بورس کالا عملیاتی نیست. آنوش رحام در گفت‌وگو با فولادبان درباره نامه اخیر مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن وتجارت به سازمان‌های صنعت، معدن وتجارت استانی مبنی بر اینکه کارخانه‌های تولیدکننده انواع شمش فولادی و مقاطع تخت و طویل به همراه لوله و پروفیل باید همه تولیدشان را در بورس کالا عرضه کنند؛گفت: قطعا این اقدام از سوی معاونت معدنی وزارت صنعت، معدن وتجارت عجولانه؛غیرکارشناسی و غیرمرتبط بوده است. دبیر سندیکای لوله و پروفیل ایران افزود: در دوره جدید وزارت صنعت، معدن وتجارت به نحوی مسائل مطرح شده که گویا سامانه جامع تجارت و بورس کالا رافع همه مشکلات نظام تولید و توزیع هستند و با عرضه محصولات فولادی در بورس کالا همه مسائل و مشکلات یا رانت‌ها قرار است که مرتفع شود. وی ضمن انتقاد صریح از این رویکرد وزارت صنعت، معدن وتجارت تصریح کرد: باید به این نکته توجه داشت که اساسا بورس کالا کاشف نرخ بوده و نه حلال مسائل و مشکلات نظام توزیع کشور و این نگاه که با عرضه همه محصولات در این قالب مسائل را حل خواهد کرد؛ به طور کامل مردود است.

رحام با بیان اینکه تجربه تلخ عرضه کالای انحصاری ورق در بورس کالا و رقابت شدید به همراه افزایش نرخ این محصول در بازار تاکید کرد: در دولت قبل برای کنترل بازار ورق که تولیدکننده محدود و انحصاری داشته اما خریداران انبوهی را دارد؛ این حکم اجرا شد که شاهد نتیجه‌ای جز گرانی ورق و به تبع آن محصولات پس از آن در بازار بودیم که به عنوان رانت از آن یاد شد در حالی سازنده این رانت همین تصمیم‌های غلط و غیرمدبرانه بود. دبیر سندیکای لوله و پروفیل ایران تاکید کرد: اساسا عرضه همه تولید شمش و مقاطع طویل نظیر میلگرد و تیرآهن در بورس کالا امکانپذیر است اما این پلتفرم امکان عرضه انواع لوله و پروفیل با توجه به گستردگی نوع آن و متنوع بودن جغرافیای مشتری‌های آن در سراسر کشور را نداشته و نمی‌تواند این امکان را فراهم کند و اگر بورس کالا این ادعا را می‌کند برای به‌دست آوردن منفعت بیشتر از طریق هزینه‌های لازم برای معامله در بورس کالا نظیر کارگزاری هاست. رحام ضمن اشاره به امکان جزئی بودن خریداران لوله و پروفیل گفت: ما قطعا به این نامه و ابلاغ اعتراض خواهیم کرد و به آن تمکین نمی‌کنیم چرا که خریدار خرد در آن دیده نشده است و معلوم نیست آنها چگونه باید خرید خود را انجام بدهند.

دبیر سندیکای لوله و پروفیل ایران با بیان اینکه در دوره وزیر پیشین صنعت، معدن وتجارت تداخلی بین حیطه عملکرد معاونت‌های این وزارتخانه پیش آمده افزود: بخش لوله و پروفیل و صنایع تکمیلی زنجیره فولاد ذیل معاونت صنایع بوده و همواره این معاونت مسائل ما را حل کرده اما از دوره وزیر پیشین این بخش نیز زیر نظر معاونت معدنی قرار گرفته است که بسیار کار اشتباهی بوده و اساسا اضافه کردن بخش لوله و پروفیل کار غلطی بوده است.

رحام تاکید کرد: اگر وزارت صنعت، معدن وتجارت این مسیر را دنبال کند، هزینه‌های زیادی به سیستم توزیع و حمل‌ونقل اضافه خواهد شد که بار آن را مصرف‌کننده نهایی به دوش خواهد کشید و چنانچه قصد رصد سیستماتیک عرضه و تقاضا را دارند؛ اینکار از طریق سامانه جامع تجارت هم امکان‌پذیر خواهد بود.

تداوم چالش ذوب‌آهن در تامین سنگ‌آهن

معاون بهره‌برداری شرکت ذوب آهن اصفهان با بیان اینکه درحال‌حاضر بیشترین مشکل و کمبود ذوب آهن در تامین سنگ آهن ریزدانه و درشت دانه است، گفت: این شرکت برای تامین میلگرد و انواع تیرآهن برای سیاست ساخت یک میلیون واحد مسکونی در سال مشکلی ندارد. مهرداد تولائیان در گفت‌وگو با ایسنا درباره سیاست جدید دولت برای ساخت یک میلیون واحد مسکونی در سال و اعلام آمادگی ذوب آهن، اظهار کرد: برای ساخت ساختمان دو روش وجود دارد؛ یکی ساخت از طریق سازه‌های بتنی که در این شرایط ذوب آهن می‌تواند تامین‌کننده میلگرد باشد، در روشی دیگر ساختمان‌سازی براساس اسکلت فلزی است که از تیرآهن‌های H و سایر پروفیل‌ها استفاده می‌شود.

وی با بیان اینکه ذوب آهن در تولید میلگردهای ساختمانی محدودیتی ندارد و می‌تواند نیازهای ساختمان هایی که در این برنامه است را تامین کند، افزود: از سوی دیگر ذوب آهن در تامین و تولید انواع پروفیل و تیرآهن‌ها هیچ مشکلی ندارد و می‌تواند مصالح مورد نیاز ساختمان‌ها را در هر دو مدل ساخت تامین کند. معاون بهره‌برداری شرکت ذوب آهن اصفهان با بیان اینکه در چند سال و به خصوص چند ماه گذشته بازار داخلی کاملا در رکود به سر می‌برد، گفت: به دلیل اینکه پروژه‌های عمرانی در چند سال گذشته کمتر اجرایی شده میلگرد و تیرآهن در داخل کشور مصارف بالایی نداشته است. وی با اشاره به اینکه ظرفیت داخلی کشور به خصوص در شاخه میلگرد که تولیدکنندگان زیادی دارد، بالا است، افزود: همچنین ذوب آهن و تعداد محدودی از کارخانجات تولیدکننده تیرآهن هستند، اما باید توجه داشت امروز بازار داخل دچار خلاء است که این چالش با تعریف چنین پروژه هایی همچون ساخت یک میلیون واحد مسکونی در سال، پُر می‌شود. تولائیان تاکید کرد: به طور قطع تولیدکنندگان زمانی متوجه شوند تقاضا در بازار داخل وجود دارد، تمرکز و اولویت خود را برای تامین نیاز داخل می‌گذارند و در این زمینه برنامه‌ریزی می‌کنند.

وی با اشاره به اینکه اگر عرضه و تقاضا در بازار داخل متعادل شود، همپای آن شرایط بازار فولاد در داخل کشور تثبیت می‌شود، تصریح کرد: برای تولیدکنندگان انواع پروفیل همچون ذوب آهن، اگر ساخت‌وساز ساختمان در کشور رونق پیدا کند، طبیعتا این ظرفیت برای تامین نیاز داخل کشور وجود دارد، اما امروز به دلیل رکود بازار ساخت‌وساز مسکن و پروژه‌های عمرانی بیشتر تولیدکنندگان تمرکز خود را بر روی سایر محصولات و صادرات گذاشته‌اند. معاون بهره‌برداری شرکت ذوب آهن اصفهان اما تامین مواد اولیه را بزرگترین چالش و مشکل صنایع فولادی کشور از جمله ذوب آهن دانست و گفت: در تولید کارخانجات بزرگ همچون ذوب آهن پایداری و یکنواختی تولید بسیار حایز اهمیت است، هر چند در چند سال گذشته با کمبود مواد اولیه درگیر بوده ایم، اما به این معنا نیست که تولید را متوقف کنیم.

وی تصریح کرد: ذوب آهن به عنوان یکی از کارخانجات بزرگ کشور با نقش مهم در اشتغال، درآمدهای ارزی و... انتظار دارد حمایت‌های دولتی از این شرکت به خصوص در بحث اختصاص سهمیه مواد اولیه انجام شود که این می‌تواند ذوب آهن را از چالش‌های اولیه دور کند.

تولائیان با بیان اینکه درحال‌حاضر بیشترین مشکل و کمبود ذوب آهن در تامین سنگ آهن ریزدانه و درشت دانه است، اظهار کرد: هر چند این شرکت با نوساناتی در بحث زغال مواجه است، اما به دلیل اینکه عمده مصرف‌کننده زغال در کشور ذوب آهن است، تامین این محصول قابل مدیریت است. وی در خصوص وعده دولت در تامین سنگ آهن برای ذوب آهن، گفت: اگرچه دولت در برهه‌ای از زمان تخصیص یک میلیون و ۷۰۰ هزار تن سنگ آهن را برای ذوب آهن اجرا کرد، اما دیگر این قرارداد را تمدید نکرد، با این وجود این شرکت با وجود تغییرات دولت و وزارتخانه، در حال رایزنی با وزارت صنعت، معدن وتجارت است تا دوباره سهمیه سنگ آهن به ذوب آهن تخصیص یابد.

استفاده غول فولاد جهان از پهپاد

گروه معدن

کارخانجات آرسلورمیتال به طور شبانه‌روزی بـرای تأمین فولاد مورد نیـاز جامعه مدرن کار می‌کنند. در سـال ۲۰۲۰، آرسـلور میتال ۶۹ میلیـون تن فولاد را در قالب کویل به گوشـه و کنار جهان حمل کرد.

بـه گزارش فولادبان، صنعت فولاد بر اسـاس ماهیـت خود فعالیتی با خطرات متعدد اسـت. هـر روز، کارگـران بـا ماشـین‌آلات عظیـم، سـنگین، بلند و فوق‌العاده داغ حرکت می‌کنند و کار می‌کننـد. در فرآیند تولیـد فولاد دما به ۱۶۰۰ درجه می‌رسـد و کارگران با فولاد مایع، ساختمان‌های غول‌پیکر و وسایل نقلیه در حال حرکت عظیم احاطه شده‌اند. امروزه، سلامتی و ایمنی پرسـنل به وضوح اولویت اول در آرسلور میتال و به طور کلی در صنعت فولاد اسـت. بر اساس آمار جهانی جمع‌آوری‌شده توسط انجمن جهانی فولاد، میزان آسـیب در میلیون ساعت کار از ۴/۵۵ در سـال ۲۰۰۶ به ۰/۹۷ در سـال ۲۰۱۷ کاهـش یافته اسـت کـه ۷۸/۶۷ درصد کاهش یافته است.

صنعت فـولاد همچنین منبع بزرگ انتشـار CO_2 اسـت، زیـرا برای تولید فـولاد به مقدار زیادی مواد احتراق خام مانند زغال‌سـنگ نیاز دارد. طبق گزارش انجمن جهانی فولاد، صنعت فـولاد مسـئول ۷ تا ۹ درصد از کل انتشـارات مستقیم گازهای آلاینده از سوخت‌های فسیلی است.

همـه این مواد در کنار هم یک کارخانه فولاد را به مکانـی فوق‌العاده برای کار تبدیل می‌کند که گاهی اوقات شبیه به کار در مریخ است. یک سـایت صنعتی با این اندازه و طبیعت، کارگران را در برابـر چنین محیط خصمانه‌ای فروتن نگه مـی‌دارد، مانند این که یک ملوان به قدرت دریا احترام می‌گذارد، یا یک کوهنورد به وسعت کوه.

▣ نامزد ایده آل برای رهبری انقلاب صنعتی چهارم

یک چیز مسـلم است: فولاد یک ماده اساسی است که زیربنای جامعه مدرن و زندگی روزمره اسـت. صنعت فـولاد برای ماندن اینجاسـت و آرسـلور میتال در جسـت‌وجوی راه‌هایی است تـا کارخانجات خود را ایمن‌تر، تمیزتر، سـبزتر و باهوش‌تـر کنـد، نـه تنها بـرای محافظت از کارگران خود، بلکه همچنین برای کاهش کربن و افزایش کارایی سایت‌های تولید.

آرسـلور میتال درک می‌کند که فناوری‌های جدیـد کلیـد تغییر محـل تولید آنها اسـت و راه‌حل‌های خاصـی را که می‌تواند نیازهای آنها را برآورده کند مشخص کرده است.

آرسـلور میتال به‌ویژه اسـتقرار پهپادها را در محل‌های تولید برای انجام اسکن‌های سه‌بعدی و تسـهیل بازرسی‌های حیاتی صنعتی، تعمیر و نگهداری و ایمنی انجام داده است.

کارخانه آرسـلور میتال در منطقه Fos sur Mer، نزدیـک بنـدر مارسـی و دروازه دریای مدیترانه در جنوب فرانسـه، یک سایت مهم در اروپا بـا ظرفیت تولید ۴ میلیـون تن فولاد در سال است. این کارخانه به بزرگی یک شهر است و حدود ۴۰۰۰ کارگر (مسـتقیم و غیرمستقیم) در آن مشغول به کار هستند.

یکـی از این کارگران، دنیـس امریک، رئیس تعمیر و نگهـداری فنی در منطقـه Fos sur Mer اسـت. او تیمی متشکل از ۳۵۰ کارگر را هدایـت می‌کند که انرژی خـود را صرف حفظ زیرساخت‌های پیچیده و انجام عملیات بازرسی می‌کنند.

دنیـس بـه خوبـی می‌داند که چقـدر طول می‌کشد تا تیم‌هایش وظایف بازرسی و نگهداری خـود را انجام دهنـد. بازرسـی از دودکش‌ها، لوله‌هـا یا سـازه‌های بلند در ارتفاعـی بالاتر از برخـی از بلندترین سـاختمان‌های فرانسـه از جمله وظایف آنها اسـت و اگر در مورد حرارت بخاردهـی صحبت کنیـم می‌تواند ایـن کار را بیشتر بغرنج کند.

به طور سـنتی، ایـن مأموریت‌هـای معمول تعمیر و نگهداری و بازرسی با نصب داربست‌های سنگین یا با اسـتفاده از دسترسی به طناب در صورت عـدم امکان داربسـت انجام می‌شـود. البته، راه‌اندازی داربست و توقف ماشین‌آلات به طوری که تکنسـین‌ها بتوانند از آن بالا رفته و بازرسی‌ها را انجام دهند، خسته‌کننده، پرهزینه و به طور بالقوه خطرناک است.

دنیس معتقد اسـت که راه‌حـل ایده‌آل برای ساده‌سـازی این کارهای معمول در Fos sur Mer هواپیماهـای بـدون سرنشـین (پهپاد) است.

با استفاده از هواپیماهای بدون سرنشین، آنها می‌تواننـد داده‌های بصـری واضحی را در مورد سایت‌ها و ماشـین‌آلات مهم به‌دست آورند، در حالی که پای خود را با خیال راحت روی زمین نگه می‌دارند.

رونالد کفرشـتاین، سرپرسـت تیـم تعمیر و نگهداری، با ۳۰ سـال تجربه در آرسـلور میتال می‌گویـد: ما سـابقه طولانـی در اسـتفاده از هواپیماهـای کنتـرل از راه دور داریم و مزایای اسـتفاده از فناوری دوربین هوایی را خیلی زود درک کرده‌ایم.

در واقـع ما مفتخریـم که از زمـان پذیرش بال‌نـمای هـوا بـا دوربیـن در سـال ۲۰۰۴ و اسـتفاده از هلیکوپترهـای کنتـرل از راه دور با دوربین در سـال ۲۰۱۰ توسـط رسـانه‌های فرانسـوی به عنوان پیشگامان واقعی در فرانسه معرفی شدیم. به‌تدریج از تکنولوژی پهپادها هم اسـتفاده کردیم. آنها به آسانی در دسترس قرار گرفتند و برای ما کاملاً منطقی بود.

بـه دلیل پذیرش اولیه آنها، کارخانه آرسـلور میتال در Fos sur Mer در دهه‌های گذشته تجربـه قابـل توجهـی در اسـتفاده از فناوری دوربیـن هوایی برای بازرسـی به‌دسـت آورده اسـت و اکنون یکی از مشارکت‌کنندگان اصلی هواپیمای بدون سرنشین آرسلور میتال است.

همه کارخانه‌های آرسـلورمیتال، از جمله ۳۰ سـایت صنعتی در اروپـا، افریقا، امریکا، آسـیا و اسـترالیا، هر سـه ماه یک‌بـار کنفرانس‌های اینترنتـی برگـزار می‌کنند کـه در آن بهترین شـیوه‌ها را به اشـتراک می‌گذارند و برای ادغام هوشـمندانه هواپیماهای بدون سرنشین تلاش می‌کنند.

▣ برنامه پهپادی آرسلورمیتال

امروز، تیـم هواپیماهای بدون سرنشـین در آرسلورمیتال در منطقه Fos sur Mer توسط یاسین بن قاسم هدایت می‌شود که ۶ خلبان را رهبری می‌کند. هیچ وقت لحظه کسل‌کننده‌ای در کارخانـه فـولاد وجود نـدارد و هـر روز از تخصـص تیم او تقاضـا و تقدیر می‌شـود. تیم یاسین بن قاسم اغلب مأموریت‌های مختلفی از جمله بازرسی، نگهداری، نقشه‌برداری حرارتی و انبارها و موارد دیگر را انجام می‌دهد.

▣ پهپاد انتخابی

ناوگان یاسین بن قاسم در طول سال‌ها تکامل یافته است، اما پهپاد منتخب او این روزها DJI Mavic ۲ Enterprise Advanced است. تیم هواپیماهای بدون سرنشین از انواع مختلفـی از پهپادها اسـتفاده می‌کند، از جمله پلتفرم‌های سری ماتریس سنگین، اما Mavic ۲ Enterprise Advanced بـه سـرعت جایگاه خـود را در ناوگان آرسـلورمیتال ایجاد کرده است.

یاسـین بن قاسـم می‌گوید: ما بایـد بتوانیم مأموریت‌های خود را در چند دقیقه برنامه‌ریزی و اجـرا کنیـم. Mavic ۲ Enterprise Advanced بـا قابلیت‌هـای RTK و قابلیت اسـتفاده در هوا در عرض چنـد دقیقه برای ما بسیار مهم است.

یاسـین متوجه شـده اسـت که M۲EA به دلیـل اندازه کوچک‌تر برای بازرسـی سـریع و دقیق تاسیسات دور از دسـترس ایده‌آل است. بـرای بازرسـی در مقیاس بزرگ‌تر، بـرای مثال طول لوله‌کشـی کـه صدها متر طـول دارد، او M۲۱۰ خـود را به Z۳۰ ترجیـح می‌دهد، اما برای سایر موارد M۲EA ایده‌آل است.

یکی از مهم‌ترین ویژگی‌هـای مأموریت آنها، همراه با دوربین حرارتی قدرتمند برای پهپاد با این اندازه، ماژول RTK اسـت. این ابزار به آنها ایـن امکان را می‌دهد که ذخیره موجودی خود را بسیار دقیق بررسی کنند.

وی می‌گویـد: مـا عملکـرد Waypoint را بسـیار مفیـد می‌دانیم زیرا این امـکان را به ما می‌دهد تا مسیر پرواز و ماموریتی را که می‌توان بارها و بارها برای مأموریت‌های آینده اسـتفاده کرد، ثبت کنیم، بنابراین مسیر پرواز هواپیمای بدون سرنشـین را کاملاً تکرار کرده و مقایسـه دقیق داده‌ها را امکان‌پذیر می‌سازد.

▣ برنامه‌های پهپادی آرسلورمیتال در Fos sur Mer

بازرسـی‌ها: هواپیماهـای بـدون سرنشـین درحال‌حاضـر بـرای همه کارهای بازرسـی در ارتفاع مانند سقف، نوار نقاله یا مناطق دیگر که دسترسی به آنها دشوار است استفاده می‌شوند. درحال‌حاضـر، تکنسـین‌های آموزش‌دیـده آرسـلورمیتال تنهـا پـس از مشـخص شـدن مناطقی که نیاز به تعمیر دارند، باید از داربست بالا بروند.

نقشـه‌برداری: بررسـی و اندازه‌گیـری ذخایر مـواد اولیه یک کار معمول و زمان‌بر اسـت که نیاز به دقت دارد. پهپادها به آرسلورمیتال اجازه می‌دهنـد تا ایـن وظایف را به سـرعت با دقت بسیار بالا انجام دهد.

رونالـد کفرشـتاین می‌گویـد: اسـتفاده از هواپیماهـای بدون سرنشـین برای بررسـی و نظـارت بـر ذخایر به مـا کمک کرد تـا زمان فوق‌العاده‌ای را به‌دست آوریم.

قبـل از هواپیماهـای بـدون سرنشـین، ما مجبور بودیـم متخصصان نقشـه‌برداری مانند Geometers را در اطـراف و بیـن تمـام این ذخایر مواد اولیه بفرسـتیم. امروزه، با اسـتفاده از فتوگرامتـری که توسـط هواپیماهای بدون سرنشـین فعال شده اسـت، می‌توانیم این کار خسته‌کننده را در یک سـاعت انجام دهیم، در حالی که داده‌های دقیق را جمع‌آوری می‌کنیم و در عیـن حـال کارگـران خـود را ایمن نگه می‌داریم.

پایش حرارتی: به لطف دوربین حرارتی دقیق Mavic ۲ Enterprise Advanced DJI، آرسلورمیتال می‌تواند گرما و دمای زیرساخت‌ها و تجهیـزات خـود را کنتـرل کند. یـک مثال دودکش‌های تاسیسـات آنها است که به دمای فوق‌العاده بالا تا ۱۶۰۰ درجه سـانتیگراد، دمای همجوشی فولاد، می‌رسند.

رونالد کفرشتاین می‌گوید داشتن یک تصویر حرارتی زنده در سایت‌های ما بسیار مهم است. گرمای خروجی از دودکش نامرئی اسـت و تنها یک دوربین حرارتـی می‌تواند به ما کمک کند تا دید واضحی از آنچه در جریان اسـت داشـته باشیم.

نظارت بر محیط زیسـت: سایت آرسلورمیتال در Fos sur Mer توسط یک منطقه حفاظت شده از صدها هکتار احاطه شده و از تالاب‌های ساحلی آب شیرین و آب‌شور تشکیل‌شده است.

این منطقه در فرانسـه بی‌نظیر است و میزبان انـواع زیـادی از گونه‌هـای جانـوری و گیاهی کمیاب است.

در واقـع، سـایت آرسـلورمیتال درسـت در دروازه حومه شـهر کامارگ فرانسـه واقع شده است، محل زندگی بسیاری از اسب‌ها و گاوهای وحشی و همچنین شالیزارهای برنج که آن را به منطقه‌ای خاص و عجیب در فرانسه تبدیل کرده است.

آرسلورمیتال حفاظت و نظارت بر این ذخیره طبیعـی منحصر بـه فرد را بـه ECOMED واگذار کرده که یک شـرکت مشاوره مهندسی زیسـت‌محیطی اسـت کـه در زمینـه زمین و توسـعه طبیعی محیط‌زیست تخصص و مشاوره می‌دهد.

ECOMED بـا برنامـه ریـزان، توسـعه‌دهندگان، صنعتگـران و سـازمان‌های عمومـی در منطقه مدیترانـه همکاری می‌کند. تخصـص اصلـی آنهـا توصیـه بـرای نظارت طولانی‌مدت بر محیط زیسـت، بررسی جانوران و گیاهان، برنامه‌ریزی و مدیریت زیست‌محیطی است.

ماری پیسـون، مدیر پروژه در ECOMED مسـئول نظارت بر ذخیره طبیعی آرسلورمیتال اسـت و توضیح می‌دهد که چگونـه تیم بدون سرنشـین آرسـلورمیتال تخصص و پشتیبانی خود را با خلبانان و هواپیماهای بدون سرنشین مجهز به دوربین چندطیفی ارائه می‌دهند.

آنهـا داده‌هـای ارزشـمند تصاویـر هوایـی چندطیفـی هوایـی را جمـع‌آوری می‌کنند و تجزیه و تحلیل را برای نظارت بر تکامل و حفظ این ذخیره طبیعی در درازمدت ارائه می‌دهند.

خبر

ابداع روشی نمکی برای استخراج طلا

محققان دانشگاه آلتو فنلاند مقاله‌ای را در مجله Chemical Engineering منتشـر کرده‌انـد که در آن یک جایگزین مقیاس پذیر و غیر سمی جدید برای سـیانید در عملیات اسـتخراج طلا از سنگ معدن پیدا کرده‌اند.

فرآینـد جدیـد بـر اسـاس اسـتفاده از کلریـد، یکـی از دو عنصـر موجـود در نمـک سـفره، بـرای شستشـو و بازیابـی فلـز زرد است.

به گزارش معدن نیوز، ایوان کورولف، نویسـنده اصلی این مطالعه، در بیانیه‌ای در رسـانه‌ها گفت: «بـا فرآیند ما، مقدار طلایی که ما با اسـتفاده از کلرید توانسـتیم بازیابی کنیم تا ۸۴ درصد است. در مقایسه، استفاده از فرآیند استاندارد سیانور با همان سـنگ معدن تنها ۶۴ درصـد در آزمایش کنترل شده ما به‌دست آمد.»

رویکرد جدید جایگزینی الکترود-اکسیداسیون و کاهش اکسیداسیون (EDRR) نامیده می‌شود و ترکیبـی از الکترولیـز اسـت کـه از جریانهای الکتریکـی بـرای کاهـش طلا یـا سـایر فلزات موجـود در محلول شستشـو اسـتفاده می‌کند و سیمان‌سـازی که ذرات فلزات دیگر را به محلول اضافه می‌کند تا با طلا واکنش دهد.

کورولـف و همکارانش با اسـتفاده از مس برای آزمایش آن، پالس‌های کوتاه الکتریسـیته را برای ایجاد لایه‌های نازک فلـزی روی الکترود و ایجاد واکنشی ایجاد کردند که طلا را تشویق می‌کند تا لایه به لایه مس را جایگزین کند.

این محقق می‌گویـد: «این روش مصرف انرژی کمـی دارد و نیـازی بـه افـزودن عناصـر دیگر ندارد.» کار آزمایشـگاه با همکاری یکی از برترین شـرکت‌های فـن آوری معـدن یعنـی Metso Outotec انجام شـد، که دانشـمندان را به کار در مرکز تحقیقاتی آن در غرب فنلاند دعوت کرد.

کورولـف گفـت: «همـکاری بـا Metso Outotec بـه مـا این امـکان را داد که روش را به طریقی توسـعه دهیم که بـه اجرای واقعی آن نزدیک تر اسـت. ما با بهبودی ۹ درصدی شـروع کردیـم، اما پس از آن به ۲۵ درصد افزایش یافت و خیلی زود به ۷۰ درصد رسـیدیم و گاهی حتی نزدیک به ۹۵ درصد را نیز به‌دست آوردیم.»

به گفته این محققان، این نخسـتین بار اسـت کـه چنیـن آزمایشـی در مقیاس وسـیع انجام می‌شـود. با توجه به نتایج مثبـت، او انتظار دارد که شـرکت‌های معدنی علاقه مند به این فناوری و مایل به آزمایش با سـنگ معدن خود در محل را ببینند.

«روشـهای اسـتخراج در گذشـته همیشـه فلزات ارزشـمندی را پشـت سـر گذاشته است. درحال‌حاضـر، بـا افزایـش تقاضا بـرای فلزات، حتی ایـن مقادیر ناچیز نیز اهمیت دارد. من فکر می‌کنم ما هنوز هم می‌توانیم با فناوری EDRR عملکرد خود را افزایش دهیم. شـاید ما نتوانیم به ۱۰۰درصد برسیم، اما من معتقدم که می‌توانیم به ۹۰ درصد یا بیشتر برسیم.»

www.Gostaresh.news

با ما
سبک زندگی اقتصـادی را
گسترش دهید

آخـرین اخبار و تازه ترین تحلیل ها را در پایـگاه خبـری «گسترش نیوز» دنبال کنید

اخبار

شناسایی ۳۷ معدن غیرفعال در چهارمحال و بختیاری

دراستان چهارمحال وبختیاری مجموعا ۱۵۲ معدن وجود دارد که ۱۱۶ معدن فعال و ۳۷ معدن غیرفعال است، همچنین ظرفیت معادن استان ۸ میلیون تن است که تنها ۶ میلیون تن ماده معدنی استخراج می‌شود. به گزارش تسنیم، معادن از ارزشمندترین سرمایه‌های هر منطقه هستند که در افزایش سرانه درآمد، ارتقای سطح زندگی مردم و رونق صنایع بسیار اثرگذار است. وضعیت زمین‌شناسی مناطق مختلف باعث ایجاد مواد معدنی گوناگون شده و کشف و استخراج هر نوع از انواع و اقسام مواد معدنی به رونق اقتصادی و زیرساختی منجر می‌شود و در اختصاص امکانات رفاهی و اجتماعی به شهرها و روستاهای اطراف نیز اثرگذار است. تربیت نیروهای متخصص بومی، ایجاد فرصت‌های آموزشی در خصوص بخش‌های مختلف معدن، افزایش توان شناسایی انواع مواد معدنی اکتشاف و استخراج، ایجاد فرصت‌های شغلی خدماتی و صنعتی به ویژه برای روستاییان اطراف معدن و راه‌اندازی کارخانه‌های متعدد از دیگر مزایای وجود معادن است. سنگ‌های معدنی در ساختمان‌سازی و ساخت انواع فلزات برای تولیدات کارخانجات ماشین‌سازی، فولاد، لوازم خانگی و... استفاده می‌شوند و مناطق کوهستانی قابلیت بسیار زیادی در زمینه استخراج سنگ‌های معدنی دارند. استان چهارمحال و بختیاری به لحاظ وضعیت جغرافیایی یکی از نقاط مناسب برای اکتشاف معادن و استخراج سنگ‌های معدنی است که سالانه علاوه بر مصرف داخلی میلیون‌ها تن سنگ معدن از آن صادر می‌شود. اما در کنار تولید و صادرات انواع سنگ‌های معدنی به استان‌های مصرف‌کننده مشکلاتی نیز گریبانگیر برخی صاحبان معادن شده که موجب غیرفعال شدن آنها و ضررهی برای استان شده است و نیاز به بررسی جدی پیش از صدور پروانه بهره‌برداری دارد.

▣ وجود ۳۷ معدن غیرفعال و ۱۱۶ معدن فعال

مهرداد قاسمی، معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن وتجارت استان چهارمحال و بختیاری اظهارکرد: بیشترین مواد معدنی استان مصالح ساختمانی است که به جز سنگ‌های تزئینی مابقی محصولات تولیدی در استان مصرف می‌شود. وی با اشاره به کیفیت سنگ‌های معدنی استخراج شده از چهارمحال و بختیاری افزود: بخشی از مواد اولیه صنایع نسوز کشور در معدن خاک نسوز شهید نیلچیان استان تامین می‌شود و به علت مرغوبیت بالا خریداران زیادی دارد. معاون امور معادن و صنایع معدنی استان بیان کرد: از سال ۹۷ حدود ۹۳ معدن غیرفعال در استان وجود داشت که سرمایه‌گذار پروانه بهره‌برداری گرفته بود اما به دلایلی از جمله مشکلات محلی، مخالفت‌های منابع طبیعی و آبخیزداری استان و عدم وجود امکانات زیربنایی برای صنایع معدنی وابسته آن رها شده بودند اما با پایشی که انجام شد براساس قانون معادن اخطارهایی صادر شد و پس از توجیه صاحبان آنها معادن غیرفعال سلب‌صلاحیت شدند. قاسمی با بیان اینکه سلب‌صلاحیت معادن در سال‌ها ۹۸ و ۹۹ انجام شد، عنوان کرد: در این مدت با آرائی که از شورای معادن استان اخذ شد تعداد معادن غیرفعال را به ۳۷ معدن کاهش دادیم و این کاهش باعث شد معادنی که پروانه برایشان صادر شده و محبوس شده بودند از طریق مزایده واگذار شوند.

وی تصریح کرد: در مزایده سال قبل هشت معدن سلب‌صلاحیت و عوامل بهره‌برداری آن شناسایی شد امسال نیز مزایده عمومی برگزار شد و تعدادی از معادن غیرفعال و متروکه نیز در این طرح فعال می‌شود. معاون امور معادن و صنایع معدنی چهارمحال و بختیاری با بیان اینکه در استان ۱۵۲ معدن وجود دارد که از این تعداد درحال‌حاضر ۱۱۶ معدن فعال و ۳۷ معدن غیرفعال است، ادامه داد: سال قبل از معادن فعال استان حدود ۶ میلیون تن ماده معدنی استخراج شد در حالی که ظرفیت پروانه‌های بهره‌برداری سالانه ۸ میلیون تن بوده که بخشی از این تفاوت مربوط به معادن غیرفعال است.

وی خاطرنشان کرد: اسناد لازم برای تعیین تکلیف ۱۵ معدن سنگ تزئینی به شورای‌عالی معادن در تهران ارسال و سلب‌صلاحیت آنها انجام شد که این تعداد به کاهش معادن غیرفعال افزوده می‌شوند چراکه سرمایه‌گذاری جدید محسوب شده و نشانه رشد در این حوزه است.

قاسمی به ۲ گواهی کشف سنگ لاشه معدن در امسال اشاره کرد و گفت: درحال‌حاضر ۶ پرونده اکتشاف جاری داریم که پس از طی مراحل لازم پروانه بهره‌برداری برای آنها صادر می‌شود.

فرونشست، زخم سر باز کرده زمین

گروه معدن

زخم کهنه تشنگی زمین در خراسان رضوی اینک دهان باز کرده و روز به روز در حال گسترش است و اگر افسار این پدیده سرکش، که با عنوان «فرونشست» زیر پای دشت‌های استان را خالی می‌کند، گرفته نشود به زودی همه چیز را فروخواهد بلعید.

عطش خشکسالی سال‌ها است که گلوی خراسان رضوی و بسیاری از دیگر مناطق کشور را گرفته است و بی‌مبالاتی در برداشت از سفره‌های آب زیرزمینی، گره خشکسالی را کورتر و زخم زمین را عمیق تر از همیشه کرده است.

با توجه به خشکسالی‌های متوالی در یک دهه اخیر در بخش وسیعی از کشور و برداشت بی‌رویه از سفره‌های آب زیرزمینی، هم اینک پدیده فرونشست زمین در بسیاری از دشت‌های حاصلخیز اتفاق افتاده است و خراسان رضوی نیز با توجه به شرایط موجود صدمات زیادی از این پدیده دیده است.

خراسان رضوی سرزمینی خشک و بی‌آب است که از سال‌ها پیش با خشکسالی‌های خیلی شدید مانوس بوده است، بارندگی در استان در ۵۰ سال گذشته روند کاهشی داشته و به ازای هر سال پرباران، چندین سال خشکسالی شدید را از سرگذرانده است، به طوری که سال گذشته استان پرباران بود اما امسال بارشها مدام در حال کمتر شدن است و بر اساس پیش‌بینی‌های هواشناسی در سال آینده نیز با خشکسالی مواجه خواهد بود.

محمد علایی، مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای خراسان رضوی به ایرنا گفت: در ۲۲ سال گذشته روند بارندگی در خراسان رضوی به جز ۲ سال آخر، کاهش داشته است و افزایش جمعیت و کاهش بارندگی، سرانه آب استان را از هزار و ۴۹۱ مترمکعب در سال ۱۳۸۵ به ۷۸۰ مترمکعب در سال ۱۳۹۵ رسانده و این عدد اکنون در استان حدود ۶۰۰ مترمکعب و در دشت مشهد کمتر از ۲۰۰ مترمکعب است.

وی افزود: با افزایش تعداد و عمق چاه ها، شاهد کاهش آبدهی آنها و نابودی آبخوانهای زیرزمینی در استان بوده‌ایم که این موجب نشست زمین، بروز شکاف و ترک در سطح زمین و شور شدن آب در دشت مشهد شده است.

علایی بیان کرد: درحال‌حاضر فقط ۲۸ درصد از ظرفیت مخازن سدهای استان آب دارند، این در حالی است که در مدت مشابه پارسال ۵۷ درصد ظرفیت مخازن سدهای استان آب داشت، امسال مجموع آب ذخیره شده در پشت سدهای خراسان رضوی ۴۳۵ میلیون متر مکعب است که این میزان در مدت مشابه سال گذشته ۸۹۴ میلیون متر مکعب بود.

▣ بحران تامین آب در خراسان رضوی

برداشت‌های بی‌رویه از منابع آب زیرزمینی سبب شده است تا مسئله بحران آب و برخی مشکلات جانبی دیگر بروز کند که امروز خود به صورت مشکلاتی اساسی دامن‌گیر جامعه شده است و نه تنها بحران آب را جدی‌تر از همیشه کرده، که پیامدهای منفی دیگری را نیز در پی داشته است.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای خراسان رضوی گفت: رودخانه هریرود، که منبع تغذیه سد دوستی به عنوان مهم‌ترین منبع تامین آب شهر مشهد و بخش کشاورزی شهرستان سرخس است، امسال کمترین میزان آورد را داشته است بطوری که در سال‌های ۹۷ و ۹۸ میزان آورد رودخانه هریرود به سد دوستی ۱۶ میلیون مترمکعب بود اما امسال این رقم به کمتر از ۶ میلیون مترمکعب رسیده است.

علایی با بیان اینکه بیش از ۹۸ درصد منشا خشکسالی در حوزه هریرود فراسرزمینی است، افزود: جمع آب پشت سدهای دوستی، ارداک، طرق، کاردن، زاوین و تبارک که تامین‌کننده آب شرب شهرهای مشهد، زاوه و قوچان هستند به اضافه ورودی سیلابها، ۵۱ میلیون مترمکعب است در صورتی که پارسال این میزان ۶۵۲ میلیون مترمکعب بود که نشان دهنده کاهش ۹۲ درصدی آب این منابع است.

وی اظهارکرد: سد دوستی با ۲ تهدید تغییر شرایط آب و هوایی و دخالت عوامل انسانی در خارج از کشور روبه‌رو است و اگر روند کنونی خشکسالی و کاهش بارندگی ادامه یابد احتمال آن وجود دارد که در سال ۱۴۰۲ از مدار مصرف شرب خارج شود، لذا باید مذاکرات با ترکمنستان در خصوص این سد جدی گرفته شود.

وی با اشاره به اجرای برنامه مدیریتی برای کاهش برداشت آب از چاه‌های استان افزود: با اجرای این برنامه، میزان برداشت آب از چاه‌های خراسان رضوی از چهار میلیارد و ۶۲۲ میلیون مترمکعب در سال ۱۳۹۵ به سه میلیارد و ۶۸۷ میلیون مترمکعب در شرایط کنونی رسیده است که طبق برنامه باید این میزان برداشت در گام نهایی به ۶۸۷ میلیون مترمکعب کاهش یابد.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای خراسان رضوی، جلوگیری از استقرار صنایع پرآب‌طلب و کاهش کشت سبزبرگها در پاییز امسال را ضروری دانست و ادامه داد: حدود یکسال است که در حال شناسایی چاه‌های متعلق به نهادهای دولتی در خراسان رضوی هستیم تا این چاه‌ها به شبکه آب شرق متصل شود و بتوان نیاز آب شهر مشهد را در سال ۱۴۰۲ تامین کرد.

وی گفت: مشکل کم آبی خراسان رضوی با بارندگی‌ها حل نمی‌شود زیرا ۹۵ درصد از منابع آب این استان از محل منابع زیرزمینی است.

▣ ۶ دشت خراسان رضوی در معرض فرونشست

یکی از مسائلی که در اثر برداشت بی‌رویه زیرزمینی رخ می‌دهد، فرونشست زمین است. نشست زمین در آبخوان‌های محصور و نیمه‌محصور که از مواد آبرفتی تحکیم نشده یا نیمه تحکیم‌شده تشکیل یافته باشد، بیشتر دیده می‌شود. در اثر برداشت آب زیرزمینی و بیرون آمدن آب از منافذ، امکان متراکم شدن مواد تا عمق ۳۰۰ متر فراهم می‌شود و هرچه بیشتر برداشت شود، تراکم مواد بیشتر خواهد بود.

نشست زمین باعث ایجاد شکاف‌های عمیق در سطح زمین، کج شدن لوله‌های چاه، خرابی ساختمان‌ها و لوله زایی چاه‌ها می‌شود. لوله زایی به پدیده‌ای گفته می‌شود که در آن به دلیل نشست زمین قسمتی از لوله چاه به خارج از سطح زمین رانده می‌شود.

غلامرضا نعیمی مجد، رئیس اداره مدیریت بحران و پدافند غیرعامل اداره کل راه و شهرسازی خراسان رضوی در این باره گفت: فرونشست یک معضل جهانی است که فقط به ایران مربوط نمی‌شود، این معضل در استانهای مختلف کشور متناسب با میزان خشکسالی و برداشت بی‌رویه از سفره‌های آبهای زیرزمینی با شدت و ضعف هایی وجود دارد.

وی افزود: براساس اطلاعات موجود، فرونشست در ۶ دشت خراسان رضوی بحرانی شده است که شامل دشت‌های مشهد، نیشابور، کاشمر، بردسکن، خواف و جوین می‌شود.

وی با اشاره به اینکه گفته می‌شود فرونشست به نزدیکی حرم مطهر رضوی رسیده است، نیز گفت: حاد بودن این وضعیت مورد تایید کارشناسان سازمان زمین شناسی نیست، هرچند دشت مشهد به پدیده فرونشست دچار شده است اما وضعیت آن مشکلی برای حرم مطهر رضوی به وجود نمی‌آورد.

وی اظهارکرد: براساس برآوردهای انجام گرفته، فرونشست در دشت مشهد سالانه بین صفر تا ۱۷ سانتی متر در نقاط مختلف بروز می‌یابد که بیرون‌زدگی و رخنمون این نشستها نیز به صورت عمده خارج از بافت مسکونی خود را نشان می‌دهد.

رئیس اداره مدیریت بحران و پدافند غیرعامل اداره کل راه و شهرسازی خراسان رضوی گفت: اختلاف سطح تراز آبهای زیرزمینی، وضعیت فرونشست را بحرانی می‌کند زیرا در این صورت لایه‌های زیرین خاک از حالت اشباع خارج شده و فضاهای خالی بین مصالح خاکی، خود را نشان می‌دهد و باعث نشست آن لایه‌ها و سپس بروز شکافهای طولی در سطح زمین می‌شود.

نعیمی مجد اظهارکرد: وضعیت بحرانی شکافهای طولی زمانی است که فرونشست تبدیل به فروچاله می‌شود، اما در وضعیت طبیعی فرونشست، شکافها را در اندازه‌های طولی مختلف که تمام زیرساختها را دربرمی گیرد، می‌توان مشاهده کرد.

وی بیان کرد: اینکه فرونشست در زیرساختهای ریلی، جاده ای، خطوط انتقال آب و گاز و نفت بروز یابد، جزو مخاطراتی است که به صورت مداوم توسط دستگاه‌های مرتبط و عضو کارگروه اسبق مخاطرات زلزله خراسان رضوی، که دبیرخانه آن در اداره کل راه و شهرسازی خراسان رضوی مستقر است، مورد پیگیری قرار می‌گرفت، که هم اکنون این کار توسط هر دستگاه با توجه به شرح وظایف صورت می‌پذیرد.

این مسئول در اداره کل راه و شهرسازی خراسان رضوی گفت: بارها به دستگاه‌های متولی نسبت به خطری که فرونشست برای زیرساختها دارد، هشدار داده شده و این حساسیت برای آنها به وجود آمده است که برای پیشگیری از بروز بحران، وضعیت را دائما رصد و تدابیر و استحکامات لازم را مدنظر قرار دهند.

نعیمی مجد اظهارکرد: اداره کل راه آهن خراسان یک کار مطالعاتی در خصوص آسیبهای ناشی از فرونشست بر زیرساختهای ریلی انجام داده است، اداره کل راهداری به صورت شبانه روزی از طریق به راه انداختن گشت‌های راهداری این موضوع را رصد می‌کند که بعضا برخی از فرونشست‌ها خود را در سطح جاده‌های آسفالته نشان داده و راهداری نسبت به ترمیم و ایمن‌سازی جاده اقدام کرده است.

وی اضافه کرد: فرونشستها در شبکه انتقال برق و دکلهای فشار قوی نیز خود را نشان داده است و شرکت برق حساسیت این موضوع و تاثیر آن را بر شبکه دنبال می‌کند.

رئیس اداره مدیریت بحران و پدافند غیرعامل اداره کل راه و شهرسازی خراسان رضوی گفت: بحرانی‌ترین دشت استان ناشی از فرونشست، دشت نیشابور است که از برداشت بیش از حد از آب سفره‌های زیرزمینی ناشی می‌شود.

نعیمی مجد اظهارکرد: هزار و ۷۸۴ حلقه چاه مجاز در حال بهره‌برداری با دبی متوسط ۲۲ لیتر بر ثانیه در دشت نیشابور وجود دارد و به طور میانگین در هر ۲ کیلومتر مربع، یک چاه قرار گرفته است.

وی ادامه داد: بیشترین عوارض سطحی ناشی از فرونشست در خراسان رضوی مربوط به دشت بردسکن می‌شود و رخنمون فرونشست در این دشت بیشتر در سطح زمین است.

وی اضافه کرد: دشت بردسکن ۳۵۷ حلقه چاه مجاز با متوسط دبی ۲۱ لیتر بر ثانیه دارد که به طور میانگین در هر ۳.۲ کیلومتر مربع یک چاه قرار گرفته و عوارض سطحی این فرونشست در دشت بردسکن بیشتر مشهود است.

رئیس اداره مدیریت بحران و پدافند غیرعامل اداره کل راه و شهرسازی خراسان رضوی گفت: سریعترین رشد فرونشست در استان نیز مربوط به دشت خواف است.

نعیمی مجد، اقدامات دستگاه‌های اجرایی در مواجهه با پدیده فرونشست را در مرحله پیشگیری و جلوگیری از بروز بحران و حاد نشدن رصد دائم وضعیت فرونشست در بخشهای زیرساختی مانند مسیرهای ریلی و جاده‌ای و خطوط انتقال انرژی و انجام عملیات ایمن‌سازی و استحکام از جمله اقدامات این دستگاه‌ها برای پیشگیری از بحران فرونشست و خسارتهای جانی دانست.

وی افزود: هرگونه توسعه در زیرساختها و تعریف پروژه عمرانی جدید در سطح استان باید با اعمال اطلاعات فرونشست در منطقه اجرای پروژه توسط مشاوران دستگاه متولی در طرح‌های مطالعاتی صورت پذیرد تا آثار تخریبی آن به حداقل برسد.

▣ عواقب فرونشست و یک هشدار جدی

خشک شدن زمین‌های حاصلخیز، ایجاد شکست در ساختمان‌ها، پل‌ها، راه‌های ارتباطی و سایر سازه‌ها و ایجاد فروچاله‌ها از عواقب فرونشست دشت‌ها است.

هادی شریفی، معاون زمین شناسی اداره کل زمین شناسی و اکتشافات معدنی منطقه شمال شرق در این باره به ایرنا گفت: این اداره کل از پاییز ۸۸ بررسی گسترده‌ای را در زمینه فرونشست در محدوده دشت‌های بحرانی به خصوص دشت‌های مشهد، نیشابور، خواف، کاشمر، بردسکن و جوین آغاز کرده است، لیکن با عدم تخصیص اعتبار لازم در سال‌های اخیر، مطالعات انجام‌شده به سرانجام نرسیده است.

وی بیان کرد: در مدت مذکور مرکز زمین‌شناسی شمال شرق همکاری نزدیکی در اجرای این پروژه مهم و زیربنایی داشته است.

وی اظهارکرد: استان خراسان رضوی با داشتن ۳۷ دشت حاصلخیز جزو بزرگ‌ترین منابع آبی و کشاورزی کشور محسوب می‌شود، از این تعداد ۲۰ دشت با پوشش بیش از ۶۰ درصد استان، دارای عوارض سطحی شامل شکافهای کیلومتری، تغییر سطح توپوگرافی و آبگیر شدن، غیرقابل کشت شدن و... ناشی از نشست است.

شریفی ادامه داد: درحال‌حاضر ۶ دشت نیشابور، کاشمر، بردسکن، خواف، سبزوار و مشهد در شرایط بحرانی قرار دارند که کار مطالعات آنها نهایی و گزارش مربوطه آماده شده است، از میان این ۶ دشت، دشتهای نیشابور و خواف دارای عوارض سطحی شامل شکافهای کیلومتری با بازشدگی متوسط ۱۰ تا ۵۰ سانتی‌متر با عمق متوسط یک تا سه متر و فروچاله‌هایی با عمق متوسط یک تا ۲.۵ متری هستند که به سرعت در حال گسترش است.

وی افزود: آسیب‌دیدگی سازه‌های حیاتی مانند راه‌های مواصلاتی پرتردد، خطوط ریلی به‌خصوص در محدوده نیشابور تا سبزوار در مجاورت روستای بشرو و آهنگران و خطوط انتقال گاز و نفت (خط انتقال نفت نیشابور به شاهرود)، برق و مخابرات به دلیل گسترگی گسترش نشست‌ها در دشت‌های مذکور به دغدغه اصلی مسولان استان تبدیل شده است.

معاون اداره کل زمین شناسی شمال شرق گفت: دشت مشهد، به‌عنوان مهم‌ترین دشت خراسان رضوی، به لحاظ وجود زیرساخت‌های فراوان و منبع تامین آب شرب شهر مشهد درحال‌حاضر طبق آخرین مطالعات در حدفاصل توس تا چناران ۱۵ تا ۱۷ سانتی‌متر در سال نشست دارد.

شریفی خاطرنشان کرد: خوشبختانه در سال‌های اخیر به دلیل توقف برداشت از چاه‌ها، با توجه به انتقال آب سد دوستی به شهر مشهد، به جز در قسمت شمال غرب (منطقه ۱۲) در بقیه مناطق نرخ نشست بسیار کاهش یافته و در مناطق مرکزی مشهد متوقف شده است.

وی بیان کرد: طبق آخرین مطالعات ۱۳۹۹، مشهد در مرکز، جنوب و جنوب غرب فاقد نشست، در بخش‌های شمال، شمال شرق و شرق دارای نشست صفر تا سه سانتی‌متر بوده و در مناطق شمال غربی نشست سه تا ۶ سانتی‌متر دارد که بزرگ‌ترین خسارت نشست دشت‌ها، که شاید به چشم نیاید، از بین رفتن سفره‌های آب زیرزمینی است که روزبه روز با نشست بیشتر زمین، و از بین رفتن تخلخل مفید ذرات خاک، ظرفیت ذخیره‌سازی آب در آنها رو به کاهش است.

▣ اقدامات انجام گرفته برای مقابله با فرونشست

شریفی در خصوص اقدامات انجام‌شده برای مقابله با پدیده فرونشست در استان گفت: به منظور بررسی پایش وضعیت فرونشست هر یک از دشت‌های بحرانی استان، اداره کل زمین‌شناسی منطقه شمال شرق در مدت ۲ سال، هشت گزارش کامل از دشت‌های بحرانی شامل نرخ نشست در هر یک از دشت‌ها، نقشه پهنه‌بندی فرونشست، اطلاعات وضعیت چاه‌های بهره‌برداری آب، تغییرات سطح آب، کسری مخزن، وضعیت قنوات، موقعیت و ابعاد تعقیب دقیق ترک‌ها و فروچاله‌ها، نقشه دقیق موقعیت مراکز جمعیتی و زیرساخت‌های حیاتی را تهیه و در اختیار مسولان قرار داده است.

معاون اداره کل زمین شناسی شمال شرق در خصوص راهکارهای موجود برای مهار فرونشست‌ها افزود: درحال‌حاضر ۲ اقدام عاجل در زمینه مدیریت بحران فرونشست زمین در استان باید انجام گیرد که اقدام نخست«مدیریت بحران در مناطق بحرانی فرونشست و دومی پیش‌بینی و پیشگیری از گسترش وسعت پهنه‌های فرونشست» است.

وی گفت: به منظور عملی کردن ۲ هدف یاد شده، این اداره‌کل از سال ۱۳۹۵ طرحی را به عنوان «پایش فرونشست» با تلفیق استفاده از داده‌های راداری، شبکه جی‌پی‌اس، داده‌های ژئوفیزیک زمینی، زمین‌شناسی و ژئوتکنیک تهیه و اجرا کرده است.

این مسئول در اداره کل زمین شناسی شمال شرق، اهداف اجرای این طرح را «ارائه میزان دقیق نرخ نشست در سطح دشت‌های استان و ارائه نقشه پهنه‌بندی خطر جهت شناسایی مناطق بحرانی و ارائه راهکارهای پیشگیرانه از جمله کاهش برداشت از سفره‌های آب زیرزمینی با تغییر الگوی کشت «و»تهیه نقشه راه به منظور توسعه طرح‌های زیربنایی جدید در دشت‌های مذکور و در بستری با ضریب امنیت بالاتر» ذکر کرد.

شریفی گفت: متأسفانه باوجود هشدارهای داده‌شده در گزارشها در جلسات متعدد ستاد بحران و کارگروه‌های مرتبط در استان، با وجود تأیید ضرورت انجام مطالعات جامع در زمینه فرونشست توسط مسئولان استانی، حتی اعتباری حداقلی در زمینه انجام طرح پایش فرونشست تخصیص نیافته است.

وی تاکید کرد: این در حالی است که طرح پایش فرونشست در ۶ دشت بحرانی مشهد، نیشابور، خواف، کاشمر، جوین و بردسکن از محل اعتبارات ملی سازمان زمین‌شناسی انجام شده و در سایر دشت‌ها نیازمند تخصیص اعتبار است.

وی متذکر شد که تداوم مطالعات جامع و کاربردی در زمینه پایش فرونشست در توسعه استان امری اجتناب‌ناپذیر است و تعلل در انجام اقدامات پیشگیرانه سبب خسارات جبران‌ناپذیر و وسیع خواهد شد که مهم‌ترین آن از دست رفتن سفره‌های آب زیرزمینی و وارد آمدن خسارات سنگین به زیرساخت‌های پایه‌ای خواهد بود.

فروش در بازار جهانی، موتور محرک اقتصاد

صادرات، کلید توسعه صنایع

مرضیه احقاقی

در ۲ سال اخیر که درآمدهای نفتی کشور به‌واسطه تحریم‌ها کاهش پیدا کرده، صادرات غیرنفتی با رویکرد پرهیز از خام‌فروشی و صادرات محصولات تکمیلی انتهای زنجیره تولید، از یک رویکرد به یک وظیفه ملی تبدیل شده است. در همین حال با توجه به رکود نسبی حاکم بر بازارهای داخلی، رشد هزینه‌های تولید، تورم فزاینده و کاهش ارزش پول ملی، صاحبان کسب‌وکار ناگزیر به توجه به بازارهای جهانی و منطقه‌ای هستند تا ضمن کسب سهم مناسب از این بازارها، بخشی از تولیدات و خدمات خود را روانه بازارهای صادراتی کنند. توسعه صادرات سبب می‌شود ساختار مالی شکننده اغلب تولیدکنندگان کشور که به‌دلایل گوناگون و همچنین به علت نظام خاص در فرآیندهای صادراتی ایجادشده، ترمیم شود. در همین حال، نقدینگی‌های حاصل از فروش محصولات و خدمات، هرچه سریع‌تر به‌عنوان سرمایه در گردش موردنیاز در اختیار شرکت‌ها قرار گیرد. بر همین اساس نیز انتظار می‌رود دولت نقش اصلی را در سیاست‌گذاری‌های مرتبط با بخش تولید و صنعت به‌ویژه در حوزه‌های صادرات و واردات بر عهده بگیرد تا چالش‌های حاکم بر این بخش‌ها در سریع‌ترین زمان ممکن برطرف شوند.

عکس: روزگار معدن

کیفیت و قیمت، دو اصل در توسعه صادرات

هوشنگ گودرزی، رئیس سندیکای صنایع آلومینیوم ایران در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» و در ارزیابی جایگاه و اهمیت صادرات و نقش آن در توسعه عملکرد صنایع گفت: فروش یک محصول در بازارهای جهانی مزیت‌های متعددی به‌دنبال دارد، ازجمله آنکه زمینه ارتقای کیفیت محصولات مختلف را فراهم می‌کند. برای آنکه محصولی در بازار جهانی خریدار داشته باشد باید متناسب با استانداردهای روز دنیا تولید شود و بر همین اساس نیز انتظار می‌رود همواره بخشی از تولید به صادرات اختصاص یابد. این فعال صنعت آلومینیوم در ادامه، تامین نیاز ارزی را از دیگر دلایل اهمیت صادرات دانست و افزود: فروش محصولات صنایع معدنی در بازار جهانی به‌ویژه در سال‌های اخیر که تحت‌تاثیر شرایط تحریمی، کشور با کمبود ارز روبه‌رو شده، بیش از پیش اهمیت یافته است.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: تمامی صنایع اعم از بالادستی و پایین‌دستی، بخشی از نیازهای خود به مواد اولیه، قطعات و تجهیزات و... را از طریق واردات تامین می‌کنند. در چنین شرایطی، صادرات تامین نیاز این واحدها به ارز و سپس خرید مواد اولیه، قطعات و تجهیزات یدکی را تسهیل خواهد کرد.

این فعال صنعت آلومینیوم گفت: صنایع پایین‌دستی آلومینیوم کشور از ظرفیت چندان بالایی برخوردار نیستند. پایین بودن ظرفیت تولید، زمینه افزایش بهای تمام‌شده را فراهم می‌کند. در واقع در دنیای کنونی احداث واحدهایی با ظرفیت بالای تولید به‌عنوان راهکاری برای ارتقای بهره‌وری مورداستفاده قرار می‌گیرد. در چنین شرایطی، فروش صادراتی به‌منزله بهره‌گرفتن از ظرفیت مازاد بر نیاز داخلی خواهد بود. درنتیجه پیشنهاد می‌شود از یک‌سو ظرفیت تولید صنایع آلومینیومی افزایش یابد و از سوی دیگر، تدابیر و راهکارهایی برای ارتقای فروش این محصولات در بازار جهانی اندیشیده شود.

رئیس سندیکای صنایع آلومینیوم گفت: با وجود محدودیت‌هایی که در روند فروش محصولات آلومینیومی به بازار جهانی وجود دارد، فروش شمش آلومینیوم تولیدشده در کشور در بازارهای جهانی رونق دارد. البته بخشی از این صادرات با هدف تامین مواد اولیه یعنی بوکسیت و پودر آلومینا انجام می‌شود. با این وجود، توسعه صادرات شمش آلومینیوم به‌منزله خام‌فروشی است و باید راهکاری برای ارتقای ارزش‌آفرینی در این زنجیره و فروش محصولات نهایی آلومینیومی اندیشید.

وی با اشاره به آنکه در طول سال‌های گذشته فعالان صنایع پایین‌دستی آلومینیوم همواره نسبت به نرخ فروش شمش این فلز نقره‌ای در بازار داخلی و جهانی گلایه داشته‌اند، گفت: در طول سال‌های اخیر شمش آلومینیوم تولیدشده در داخل کشور با نرخ ۱۰۰ تا ۱۵۰ دلار به‌ازای هر تن بالاتر از نرخ صادراتی این محصول به فروش می‌رسد. در چنین شرایطی، نرخ تمام‌شده صنایع پایین‌دستی کشور در مقایسه با رقبای خارجی به‌مراتب بالاتر خواهد بود و امکان رقابت از ما گرفته می‌شود. این فعال صنعت آلومینیوم افزود: حال چنانچه در توافقی مقرر شود صنایع بالادستی شمش تولیدی خود را با ارز در اختیار صنایع پایین‌دستی قرار دهند، از یک‌سو نیاز آنها به ارز تامین می‌شود و از سوی دیگر، نیاز صنایع پایین‌دستی به مواد اولیه تامین خواهد شد. تفاهم و همبستگی میان صنایع بالادستی و پایین‌دستی آلومینیوم کشور، زمینه ارتقای فروش محصولات نهایی این زنجیره را در بازار جهانی فراهم می‌کند.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که در بازار صادراتی، پس از کیفیت، نرخ فروش محصول، بسیار تعیین‌کننده است؛ یعنی هر محصولی که با بهای کمتری عرضه شود، راحت‌تر فروخته می‌شود. تمام موارد یادشده و الزام فروش محصولاتی با ارزش‌افزوده بالا بارها از سوی فعالان صنعتی تذکر داده شده، با این وجود مسئولان تنها به حرف و شعار تکیه دارند و تاکنون راه‌حلی برای رفع این مشکل نیندیشیده‌اند. گودرزی در پایان تاکید کرد: ارتقای صادرات در صنایع پایین‌دستی به مهارت نیاز دارد. در چنین شرایطی نداشتن تخصص در حوزه ورود یک محصول به بازار جهانی از مهم‌ترین دلایل عدم‌موفقیت صنعتگران در این بخش به‌شمار می‌رود. فعالان صنعتی آلومینیوم در کشور ما نمی‌دانند چگونه وارد بازار جهانی شوند و در همین حال روند بازاریابی خارجی را نمی‌دانند. شاید به همین دلیل نیز در طول این سال‌ها از این روند بازمانده‌ایم. بنابراین احداث مجموعه‌هایی که در حوزه صادرات تخصص داشته باشند، ضرورتی اساسی برای ارتقای فروش این محصولات در بازارهای جهانی است.

صادرات با ارزش‌افزوده بالا

مرتضی یزدخواستی، عضو هیات مدیره شرکت ذوب آهن اصفهان در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» تاکید کرد: فولاد در رده صنایع مهم و استراتژیک کشور به‌شمار می‌رود که تولید آن به‌عنوان یکی از معیارهای توسعه‌یافتگی کشورها ارزیابی می‌شود. تولید فولاد در کشور بر پایه بهره‌مندی از ظرفیت‌های غنی معدنی به‌ویژه سنگ آهن و انرژی شکل گرفته است. این صنعت همچنین از ظرفیت ویژه‌ای برای ارزآوری برخوردار است که از ۲ منظر موردتوجه قرار دارد. نخست آنکه بخشی از نیازهای ارزی کشور را تامین خواهد کرد و در ادامه واحدهای فعال در بخش فولاد می‌توانند با تکیه بر همین ارز صادراتی، قطعات، مواد اولیه و سایر نیازهای وارداتی خود را تامین کنند.

این فعال صنعت فولاد در ادامه پرهیز از خام‌فروشی را ضرورتی در مسیر صادرات دانست و گفت: صادرات محصولاتی با ارزش‌افزوده بالا باید در اولویت قرار گیرد؛ به‌علاوه آنکه فروش خارجی نباید به‌گونه‌ای باشد که تولیدکنندگان در تامین مواد اولیه موردنیاز خود برای تولید درمانده شوند. تداوم تولید در صنعت فولاد مستلزم تامین مواد اولیه از حلقه‌های ابتدایی این زنجیره شامل سنگ آهن، گندله، کنسانتره و آهن اسفنجی است؛ بنابراین انتظار می‌رود اولویت به تامین نیاز داخلی اختصاص یابد.

یزدخواستی گفت: در طول سال‌های گذشته حجم قابل‌توجهی از گندله یا سنگ آهن و... از کشور صادرشده و هر بار فعالان زنجیره فولاد و تولیدکنندگان در حلقه‌های میانی و انتهایی با چالش جدی و کمبود مواد اولیه روبه‌رو شده‌اند. بنابراین انتظار می‌رود سیاست‌های صادراتی از سوی ایمیدرو و وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌عنوان متولیان اصلی این بخش با شناسایی کامل ظرفیت‌های کشور تدوین شود.

در ادامه نیز با توجه به نیازهای کشور و طرح‌های توسعه تولیدی در این زنجیره، برنامه‌ریزی شود. یزدخواستی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه افق ۱۴۰۴ و تولید ۵۵ میلیون تن فولاد را در پیش داریم، با توجه به افزایش ظرفیت هدف‌گذاری شده، توسعه صادرات فولاد چه میزان اهمیت دارد، گفت: در افق ۱۴۰۴ تولید ۵۵ میلیون تن فولاد پیش‌بینی شده است.

بدون تردید اولویت نخست باید به تامین نیاز داخل اختصاص یابد و در ادامه برای فروش مازاد این نیاز در بازارهای جهانی برنامه‌ریزی شود. البته در حال‌حاضر نیز فولادسازان کشور با توجه به ظرفیت‌های تولید، طرح‌های توسعه و پیش‌بینی‌های موجود از میزان مصرف داخلی فولاد در تلاش هستند تا در مسیر توسعه صادرات گام بردارند. این فعال صنعت فولاد در ادامه و در پاسخ به سوالی مبنی بر چالش‌های حاکم بر بخش صادرات برای فعالان صنعت فولاد گفت: در حال‌حاضر با توجه به شرایط تحریمی، نقل‌وانتقال پول از طریق سیستم بانکی میان تولیدکننده و خریدار ممکن نیست و همین موضوع به چالشی اساسی برای فعالان صنعت فولاد بدل شده است. در همین حال، هزینه‌های حمل‌ونقل و در دسترس بودن آن نیز به چالشی اساسی برای صادرکنندگان بدل شده است.

وی از نابسامانی در بازار ارز به‌عنوان دیگر مشکل پیش‌روی صادرکنندگان نام برد و گفت: نوسانات ارزی مسیر برنامه‌ریزی‌های تولیدکنندگان و صادرکنندگان را به هم می‌ریزد. فرآیند بازگشت ارز در حالت کلی زمان‌بر است؛ در همین زمان ممکن است نرخ ارز کاهش یابد و فعالان این بخش متضرر شوند.

بنابراین در مجموع باید تاکید کرد که نوسانات ارزی امکان برنامه‌ریزی را از تولیدکنندگان سلب می‌کند و باید مانع آن شد. یزدخواستی درباره استقبال بازار جهانی از صادرات فولاد ایران گفت: فولاد تولیدشده در کشور عموما کیفیت بالا و قابل‌توجهی دارد و در همین حال با نرخ مناسبی نیز در بازار جهانی عرضه می‌شود؛ بنابراین با بهای قابل‌قبولی در بازار جهانی به فروش می‌رود. البته با توجه به شرایط تحریم‌ها، صادرات فولاد ایران به کشورهای اروپایی دشوار شده، با این وجود، قبل از تحریم فولاد ایران به برخی کشورهای اروپایی نیز صادر می‌شد. در واقع فولادسازان بزرگ ما توانایی پاس کردن استانداردهای این کشورها را داشتند. حال با توجه به چالش‌هایی که پیش‌تر از آنها یاد شد، بخش قابل‌توجهی از فولاد ایران به چین یا کشورهای همسایه ارسال می‌شود.

سخن پایانی

صادرات محصولات مختلف از جمله تولیدات بخش معدن و صنایع معدنی در کشور ما از جنبه‌های متفاوتی تهدید می‌شود. تحریم‌ها و محدودیت‌های بین‌المللی از یک‌سو حضور تولیدات ایرانی را در بازار بین‌المللی دشوار می‌کند و از سوی دیگر، قوانین و مقررات داخلی هر روز چالشی جدید برای تولیدکنندگان ایجاد می‌کند. در این میان، قوانین خلق‌الساعه و مصوباتی که بدون کار کارشناسی وضع می‌شوند، سنگی جدید در مسیر صادرکنندگان می‌اندازند. با وجود تمام موارد یادشده اگر به‌دنبال تداوم تولید و به‌دنبال آن رونق اقتصادی هستیم، صادرات و الزامات آن باید جدی گرفته شوند.

ساخت یک محصول استراتژیک جدید در گروه ملی فولاد

مدیرعامل گروه ملی صنعتی فولاد ایران به جهش تولید در شرکت ملی فولاد اشاره کرد وگفت: میزان تولید را در سال گذشته به ۴۷۵ هزار تن رساندیم و همزمان موفق به تولید یک محصول استراتژیک، یعنی لوله‌های جریانی زیر ۶ اینچ صنعت نفت شدیم همچنین قرارداد ساخت داخل این لوله‌ها را با پیمانکار صنعت نفت امضاء کردیم.

به گزارش چیلان، نادر جعفریوسفی عنوان کرد: به علت مشکلات چندین‌ساله، حجم تولیدات گروه ملی فولاد که قدیمی‌ترین تولیدکننده محصولات فولادی در کشور است، در سال ۹۷ تا ۹۸ هزار تن پایین آمده بود. خوشبختانه با اقداماتی که انجام شد، در گام اول میزان تولید این شرکت در سال ۹۸ به ۲۲۵ هزار تن و سپس در سال ۹۹ به ۴۷۵ هزار تن رسید.

وی افزود: البته حجم تولید در سال گذشته می‌توانست بیش از این باشد اما سه برابر شدن نرخ شمش فولادی و مشکلات مربوط به تأمین سرمایه در گردش که یک مشکل عمومی در بین واحدهای نورد محسوب می‌شود، باعث شد تا این امر محقق نشود.

مدیرعامل گروه ملی صنعتی فولاد ایران تأکید کرد: برای توسعه پایدار باید بین حلقه‌های مختلف زنجیره فولاد از سنگ آهن گرفته تا محصولات میانی و نهایی، عدالت و توازن قیمتی برقرار باشد تا همه این حلقه‌ها از یک سود معقول و منصفانه برخوردار باشند.

جعفریوسفی ادامه داد: در ماه‌های اخیر به جز مشکلات بزرگی نظیر قطع برق صنایع فولادی، شاهد کاهش فاصله قیمتی بین میلگرد و شمش بوده‌ایم و این فاصله تا جایی کاهش یافته که با درنظر گرفتن ضایعات تبدیل شمش به میلگرد، جبران هزینه‌های حمل، حقوق و دستمزد و هزینه‌های سربار را نمی‌کند و در واقع تولیدکنندگان مقاطع طویل وارد حاشیه زیان شده‌اند. این خلاف عدالت در زنجیره فولاد است و به‌هیچ وجه به نفع تولید و اشتغال در کشور نیست. آسیب به حلقه نورد زنجیره فولاد، آسیب به بخش‌هایی نظیر بخش ساختمان و کل اقتصاد کشور را درپی خواهد داشت.

مدیرعامل گروه ملی صنعتی فولاد ایران عنوان کرد: یکی از دلایل کاهش تقاضا در بازار مقاطع طویل فولادی این است که قیمت‌های موجود در بازار با قدرت خرید مشتریان همخوانی ندارد و این امر یکی از دلایل رکود ساخت‌وساز و پروژه‌های عمرانی است. برای توسعه پایدار اقتصاد کشور، بر اساس نرخ تمام‌شده و حاشیه سود منصفانه باید توازن قیمتی در زنجیره فولاد برقرار شود تا هم تمام حلقه‌های این زنجیره منتفع شوند و هم بخش‌هایی نظیر ساختمان و پروژه‌ها از رکود خارج شوند.

یوسفی در مورد تولید یک محصول جدید در این شرکت گفت: گروه ملی فولاد، در کنار جهش تولید، سال گذشته موفق به تولید لوله‌های جریانی زیر ۶ اینچ صنعت نفت شد که یکی از کالاهای استراتژیک موردنیاز این صنعت محسوب می‌شود.

وی ادامه داد: نخستین نمونه این محصول در سال ۱۳۹۹ و تحت نظارت شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب تولید و بعد از تست‌هایی که این شرکت بر روی محصول تولیدی انجام داد، مورد تایید این شرکت و صنعت نفت قرار گرفت. خوشبختانه بعد از مذاکرات انجام شده در مرداد امسال نخستین قرارداد ساخت این لوله‌ها با یک پیمانکار صنعت نفت به امضاء رسید.

جعفریوسفی تأکید کرد: گروه ملی صنعتی فولاد به‌عنوان تنها شرکت ایرانی در تولید لوله‌های جریانی زیر ۶ اینچ صنعت نفت ورود کرده است و انتظار داریم صنعت نفت از این شرکت حمایت کند تا از این طریق همزمان با خودکفایی در تولید یک محصول استراتژیک، فضا برای تولید محصولات دیگر نیز مهیا شود. ما برای تولید لوله‌های درون‌چاهی زیر ۶ اینچ که یکی دیگر از محصولات استراتژیک صنعت نفت است برنامه‌ریزی کرده‌ایم و امیدواریم با حمایت صنعت نفت، بتوانیم این برنامه را عملی کنیم.

گزارش خبری

پایان انحصار در صنعت سیمان

براساس آمارها و پس از عرضه کل سیمان کشور در بورس کالا تاکنون، ۷۶۷۵ نفر موفق به خرید سیمان از بورس کالا شده‌اند تا علاوه بر شفافیت در قیمت‌ها و روند معاملات، انحصار خرید نیز در صنعت سیمان رسما به پایان برسد؛ وقتی این حجم بالای خریداران در کنار حضور چند واسطه بزرگ برای خرید سیمان از درب کارخانه و فروش به مصرف‌کنندگان نهایی در سال‌های اخیر را مقایسه می‌کنیم، طبیعی است که برخی افراد نسبت به شفاف شدن بازار سیمان معترض باشند.

به گزارش کالاخبر، از ابتدای پذیرش سیمان در بورس کالا و زمزمه‌های حضور محصول خاکستری در تالار بورس و در ادامه با ابلاغیه وزارت صنعت، معدن وتجارت مبنی بر ممنوعیت هرگونه خرید و عرضه سیمان خارج از بورس کالا، پذیرش خریداران سرعت گرفت و براساس اطلاعات به‌دست آمده تاکنون ۷۶۷۵ نفر موفق به انجام معاملات سیمان در بورس کالا شده‌اند هرچند که شمار کدهای بورسی صادر شده در این مدت به مراتب بیشتر از این رقم بوده است.

براساس بررسی‌های به عمل آمده با وجود اینکه در هفته نخست عرضه سیمان در بورس کالا یعنی هفته منتهی به ۱۴ خرداد ماه تنها ۲۸ خریدار از بورس کالا سیمان خریداری کردند اما به مرور و با تسهیل فرآیند پذیرش خریداران، استقبال‌ها برای حضور در بورس افزایش یافت و شمار خریداران تنها در هفته گذشته به ۳۱۱۷ نفر رسید؛ این تعداد مشتری در برابر عرضه یک میلیون و ۳۰۷ هزار تن سیمان اقدام به معامله ۹۸۰ هزار تن سیمان کردند.

بیشترین حضور خریداران سیمان در بورس کالا هم به هفته منتهی به ۱۹ شهریور ماه باز می‌گردد که ۳۲۱۶ خریدار برای خرید اعلام آمادگی کردند.

این گزارش می‌افزاید، بازار سیمان با تعامل مطلوب وزارت صنعت، معدن وتجارت، بورس کالا و تولیدکنندگان سیمان توازنی را شاهد است که سال‌ها به دنبال آن بود. از یک سو تولیدکنندگان و خریداران همواره به دنبال شفافیت در نرخ و انجام معاملات در فرآیندی عادلانه بودند و از سوی دیگر سیاست‌گذاران حذف واسطه‌ها و دلالان را از این صنعت و رسیدن سود به مصرف‌کنندگان نهایی و همینطور بهره گیری از این سود در جهت توسعه صنایع سیمان را دنبال می‌کردند.

عرضه سیمان در بورس کالا بارقه‌های امید را در دل تولیدکننده و مصرف‌کننده این حوزه روشن کرده و در فرآیندی آسان تر و با قیمتی به مراتب بهتر از قبل، سیمان به‌دست مصرف‌کننده می‌رسد و در مقابل سود حاصل از معاملات به جیب تولیدکننده که عموما شرکت‌های سهامی عام هستند و سهامداران دارند، می‌رسد.

به گفته کارشناسان بازار سرمایه و فعالان بازار سیمان کشور با عرضه گسترده سیمان در بورس کالا، واسطه گری در این بازار به حداقل رسیده است چراکه علاوه بر شفافیت بالای معاملات به دلیل عرضه‌های بالا و بیشتر از میزان تقاضا، انگیزه‌ای برای دلال بازی در این بازار باقی نمانده و از طرف مقابل همه مصرف‌کنندگان این محصول در سراسر کشور از نرخ‌های واقعی سیمان مطلع شده‌اند.

همچنین گام بعدی بورس کالا برای پوشش کامل بازار سیمان کشور، راه‌اندازی معاملات گواهی سپرده سیمان به منظور بهره‌مندی خریداران خرد سیمان است که این معاملات نیز به زودی راه‌اندازی خواهد شد.

عبدالرضا شیخان، دبیر انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان به تازگی اعلام کرده است که صنعت سیمان با قدمت ۸۸ سال یعنی از زمان تاسیس نخستین کارخانه در کشور در سال ۱۳۱۲ تا قبل از عرضه در بورس کالا به روش‌های سنتی فروش می‌رفت و این محصول در بین سال‌های ۱۳۷۵ تا ۱۳۸۵ به جهت تولید پایین تر، بازار سیاه داشت اما به مرور و با تولید انبوه و ظرفیت سازی‌های انجام شده، ظرفیت تولید آن به ۸۸ میلیون تن رسید درحالی که در بهترین شرایط نیاز کشور بیشتر از ۶۳ میلیون تن نبود.

او افزود: این صنعت از امسال با ورود سیمان به بورس کالا در مسیر اصلاح بازار قرار گرفت و با توجه به شفافیت مطلوبی که در روند معاملات ایجاد شده و امکان خرید نیز آسان تر شده است، شاهد رشد انگیزه تولید در این صنعت هستیم.

روزگار معدن

دوشنبه ۳ آبان ۱۴۰۰ • ۱۸ ربیع‌الاول ۱۴۴۳ • ۲۵ اکتبر ۲۰۲۱ • سال چهارم • شماره ۷۱۱

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر
مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: شرکت چاپ رواق روشن مهر

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

اخبار

روند صعودی و آرام بورس تا پایان ۱۴۰۰

یک کارشناس بازار سرمایه گفت: به طور قطع بازار سرمایه تا پایان امسال، خود را همگام با تنظیم نرخ دلار و میزان تورم در کشور جلو خواهد برد و به آرامی روند صعودی خود را ادامه خواهد داد. سجاد امیری در گفت‌وگو با ایرنا به علت ایجاد روند نزولی معاملات بورس در هفته گذشته و همچنین عوامل تاثیرگذار در ایجاد چنین روندی اشاره کرد و افزود: به طور قطع یکی از علل مهم کاهش شاخص بورس در بازار، انتظار سرمایه‌گذاران از تصمیمات قطعی دولت جدید و اجرای هر چه زودتر آنها است. وی خاطرنشان کرد: از سوی دیگر به‌تدریج در بازارهای موازی رکودی در حال شکل گیری است که سبب ایجاد مشکل برای چرخش پول در اقتصاد کشور می‌شود؛ بنابراین زمانی که نقدینگی وجود نداشته نباشد به مراتب شاخص بورس هم از توانایی لازم برای طی کردن این مسیر صعودی برخوردار نیست. این کارشناس بازار سرمایه در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه روند اصلاحی شاخص بورس تا کجا می‌تواند ادامه یابد، گفت: به طور قطع، بازار سرمایه تا پایان امسال خود را همگام با تنظیم نرخ دلار و میزان تورم در کشور جلو خواهد برد و به آرامی روند صعودی خود را ادامه خواهد داد. وی با بیان اینکه مطالعات انجام شده حاکی از آن است که شاخص بورس در زمانی که کشور وارد دوران رکود می‌شود، در انتظار رشد اقتصادی و نیز تولید ناخالص ملی خواهد ماند، افزود: در صورت ایجاد رشد تولید، معاملات بورس به سمت خروج از رکود پیش می‌رود که در کنار آن صورت‌های مالی و اخبار شرکت‌ها منجر به ایجاد روندی منطقی در معاملات بورس می‌شود. امیری اظهارکرد: احتمال می‌رود در انتهای سال ۱۴۰۰ و ابتدای سال جدید شرکت‌ها فروش خوبی را از خود نشان دهند و تکانی اساسی در معاملات بازار ایجاد شود. این کارشناس بازار سرمایه روند معاملات بورس تا پایان امسال را مورد پیش‌بینی قرار داد و افزود: معاملات بورس در نیمه دوم سال متمرکز بر شرکت هایی است که متاثر از متغیرهای بازار جهانی هستند؛ چرا که تصمیمات و بودجه سال آینده کشورهای غربی تا انتهای آذر و اواسط دی مشخص می‌شود و میزان سرمایه‌گذاری در زیر ساخت‌ها افشا خواهد شد. وی ادامه داد: به طور قطع بازار فلزات اساسی، مواد پتروشیمی و نفت تحت تاثیر استراتژی کشورهای غربی دچار جهش هایی می‌شود که بازار سرمایه ایران تاثیر چنین اتفاقی را از گروه‌های تاثیرپذیر خواهد دید. این کارشناس بازار سرمایه به ریسک‌ها و عوامل تاثیرگذار بر روند معاملات بازار تاکید کرد و افزود: یکی از عواملی که در اخبار می‌توان تاثیر آن را بر روی بازار دنبال کرد، بحث تعیین دستمزدها است که تاثیر مستقیم و زیادی را بر روی هزینه ثابت شرکت‌های تولیدی می‌گذارد. وی ادامه داد: از سوی دیگر نیز افزایش نرخ محصولات و تعیین نرخ دستوری در بازار باعث کاهش تمایل سرمایه‌گذاران برای سرمایه‌گذاری در برخی از شرکت‌های بورسی می‌شود. امیری در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه بورس تا پایان سال می‌تواند بیشترین بازدهی را در اختیار سهامداران قرار دهد یا خیر، گفت: بازار سهام امروز محلی مناسب برای همراه شدن با نرخ تورم و حفظ ارزش پول است؛ بازدهی بازار سرمایه با توجه به تاثیرپذیری از متغیرهای مختلف به طور دقیق قابل پیش‌بینی نیست اما این امکان را به افراد می‌دهد تا سرمایه‌گذاری در این بازار را جایگزین خرید دلار، سکه و طلا کنند. این کارشناس بازار سرمایه در پاسخ به سوالی دیگر مبنی بر اینکه اقبال بازار در نیمه دوم سال بیشتر به سمت کدام صنایع است، اظهارکرد: به طور قطع صنایعی که صادراتی باشند یا دارای ارزش افزوده هستند از موقعیتی مناسب برای سرمایه‌گذاری نسبت به دیگر گروه‌ها برخوردارند، اما اگر قرار باشد صنایع برتر را هم سو با سیاست‌های داخلی مورد شناسایی قرار دهیم، بهتر است شرکت‌های تولیدکننده مصالح ساختمانی را در نظر بگیریم. وی تاکید کرد: به نظر می‌رسد امسال صنایع شبه تولیدی با اقبال چندان زیادی روبه‌رو نباشند، مگر آنکه شرایط خرید مردم را ایجاد بدهی، کارت اعتباری و ابزارهایی شبیه به آن با رونق همراه شود.

فصلی نو در معاملات صندوق‌های سرمایه‌گذاری

برای نخستین بار شاهد فراهم شدن امکان خرید و فروش واحدهای صندوق‌های سرمایه‌گذاری تامین سرمایه نوین در سوپر اَپ «اسنپ» بودیم. اقدامی که در راستای فرهنگ‌سازی و تسهیل سرمایه‌گذاری غیرمستقیم در بازار سرمایه انجام شد و ورود به دوران جدیدی از سرمایه‌گذاری در صندوق‌های سرمایه‌گذاری را رقم زد. تامین سرمایه نوین به عنوان نخستین مجموعه خارج از بازار سرمایه با همکاری اسنپ مجوز سرمایه‌گذاری غیرمستقیم و برخط را فراهم آورد. داوود رزاقی، مدیرعامل تامین سرمایه نوین در گفت‌وگو با سناگفت: سرمایه‌گذاری غیرمستقیم کمک می‌کند تا سرمایه‌گذاران بدون مراجعه حضوری و اتلاف وقت و انرژی به راحتی اقدام به خرید و فروش صندوق کنند. این روش برای نخستین بار است که از طریق یک اپلیکیشن عمومی انجام می‌شود. وی گفت: این مکانیزم غیرمستقیم به شکلی است که مردم می‌توانند، بدون اینکه به طور مستقیم سهام بخرند، از طریق صندوق‌های سرمایه‌گذاری بورسی معاملات خود را انجام دهند. وی تصریح کرد: اپلیکیشن‌های قبلی از بستر سیستم بانکی به خرید و فروش سهام می‌پرداختند، اما اَپ جدید به طور کامل برای جذب سرمایه از سیستم بانکی مستقل است. این نخستین بار است که از طریق یک نهاد غیر بازارسرمایه‌ای و غیر بانکی، منابع مالی جمع آوری می‌شود. رزاقی تصریح کرد: با گذشت یک هفته از افتتاح خدمت جدید در اپلیکیشن اسنپ، تعداد مطلوبی از سرمایه‌گذاران نسبت به ثبت اطلاعات اقدام کرده و به نظر می‌رسد با تبلیغات و مشوق‌های آتی زمینه استقبال بیشتر از این بستر نو سرمایه‌گذاری فراهم شود. وی، طولانی بودن مسیر دریافت مجوزها به لحاظ زمانی را یکی از مشکلات موجود در این خصوص دانست و گفت: این فرآیند برای دریافت مجوز حدود ۱۱ ماه به طول انجامید. فرهنگ سرمایه‌گذاری ما بیشتر بر سیستم بانکی متکی است؛ البته فرهنگ استفاده از بازارسرمایه رفته رفته در حال تقویت و اعتمادها در حال افزایش است. مسیری که در بازارهای مالی بین‌المللی از ابتدا با تأکید بر بازارسرمایه بوده است. مدیرعامل تامین سرمایه نوین با مثبت دانستن چشم‌انداز بازار گفت: عمده عواملی که سبب ریزش بازار طی چند وقت اخیر شد به عوامل بیرونی مانند تحریم‌ها برمی‌گردد، این در حالی است که بازار به لحاظ عوامل بنیادین در شرایط مطلوبی قرار دارد؛ بنابراین اگر سرمایه‌گذاران با تحلیل و بررسی‌های بنیادین اقدام به خرید و فروش کنند، به کاهش ریسک در سرمایه‌گذاری خود کمک زیادی کرده‌اند. رزاقی، نقدینگی و نوسانات نرخ ارز و تورم را از مهم‌ترین مولفه‌های اصلی بازار سرمایه دانست و گفت: کسری بودجه احتمالی دولت و نحوه تامین آن و انتظارات تورمی بیشترین تاثیر را بر بازار سرمایه خواهد گذاشت.

بورس در انتظار حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

زمزمه‌های مربوط به حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی با استقبال فعالان بازار سرمایه مواجه شده است، کارشناسان بورس معتقد هستند که حذف این نوع ارز، علاوه بر جلوگیری از توزیع رانت باعث افزایش شفافیت در عملکرد و رشد سودآوری شرکت‌ها و بهبود معاملات بورس خواهد شد. در دولت گذشته با ورود بازار ارز به مدار صعودی شدید، تصمیمات زیادی در راستای کنترل نرخ ارز و توقف نوسان ایجاد شده اتخاذ شد. از جمله تصمیمات برای ایجاد ثبات قیمت‌ها در بخش کالاهای اساسی و جلوگیری از افزایش بی‌رویه نرخ ها، اختصاص ارز ۴۲۰۰ تومانی به کالاهای اساسی در فروردین ۱۳۹۷ بود. این اقدام از نخستین روزهای اجرا با اعتراضاتی گسترده از سوی کارشناسان همراه شد، آنها معتقد بودند که این طرح به ایجاد رانت و دلالی در کشور و ایجاد تبعیض منجر خواهد شد. البته گذشت زمان، این ادعای کارشناسان را تایید کرد. نگاهی به سرنوشت ارز ۴۲۰۰ تومانی هم نشان می‌دهد که با مشخص شدن ناکارامدی این نوع ارز، به‌تدریج ارز ۴۲۰۰ تومانی در کالاهای مختلف حذف شد به طوری که اکنون به برخی اقلام اساسی خاص و دارو محدود شده است. حتی مهدی طغیانی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس اعلام کرده است که در سال ۱۴۰۱ چیزی تحت عنوان ارز ۴۲۰۰ تومانی نخواهیم داشت. محمدرضا پورابراهیمی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس نیز با بیان اینکه دولت با مجلس برای حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی هم‌نظر است، اعلام کرد: نرخ ارز چهار هزار و ۲۰۰ تومانی چیزی به جز رانت و فساد به همراه نداشته است. وی خاطر نشان کرد: نزدیک به هشت میلیارد دلار در سال به آن اختصاص یافته و تفاوت آن با نرخ ارز نیمایی ۱۶۰ هزار میلیارد تومان است، اما سوال اینجاست که چند درصد آن به‌دست مردم رسیده است؟ رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه تصمیمات از همین آغاز کار دولت سیزدهم باید به صورت کارشناسی شده باشد، گفت: ادامه نرخ ارز ترجیحی حتی برای یک روز هم به صلاح اقتصاد کشور نیست.

دخالت در نرخ گذاری، اقدامی متضاد با روح بازار آزاد

تقویت احتمال حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی با استقبال فعالان اقتصادی مواجه شده است. زیرا تداوم این نوع ارز به معنای تداوم قیمت‌گذاری دستوری بود که مشکلات زیادی را برای اقتصاد کشور ایجاد کرده است. محمد آزاد، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با ایرنا در این باره گفته است: قطعا آزادسازی کامل نرخ محصولات در بلندمدت برای شرکت‌هایی که به لحاظ مدیریت دارایی و کارایی عملیات، موفق‌تر عمل کنند، اثر مثبت دارد که این امر خود را در افزایش ارزش شرکت یا همان نرخ سهام نشان خواهد داد. وی به اثر منفی استفاده از ارز ۴۲۰۰ تومانی بر صنایع بورسی تاکید کرد و گفت: قطعا به عنوان یک اصل کلی، دخالت دولت در قیمت‌گذاری به هر نوع که اعمال شود با روح بازار آزاد در تضاد است و در نهایت منجر به ایجاد رانت و فساد می‌شود. آزاد معتقد است که به عنوان یک پاسخ کلی نمی‌توان از روش اعطای یارانه، انتظار اثر مثبت بر صنایع مختلف را داشت.

اختصاص «کارت‌های اعتباری» به مردم

در نخستین روزهای هفته گذشته محمدرضا پورابراهیمی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس از پیشنهاد بهارستانی‌ها به دولت برای اختصاص «کارت‌های اعتباری» به مردم به جای ارز ۴۲۰۰ تومانی خبر داد و گفت: البته اگر دولت بتواند با سیاست‌های نظارتی قیمت‌ها را پایین بیاورد ما مانع تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی نخواهیم شد، با این کار مابه‌التفاوت ارز ترجیحی کالاهای اساسی در قالب کارت‌های اعتباری خرید به مردم اختصاص می‌یابد.

وی افزود: نتیجه ارزیابی‌های میدانی ما نشان می‌دهد که از سال ۹۷ به بعد با تخصیص این ارز به‌تدریج نرخ کالاهای اساسی از نرخ ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی فاصله گرفت و افزایش قیمت‌ها در ماه‌های پایانی دولت دوازدهم صعودی شد.

پورابراهیمی ادامه داد: تاکید مجلس این است که باید به جای هدر رفت منابع ارزی ۴۲۰۰ تومانی، تخصیص ارز ترجیحی در کشور تعیین تکلیف شود چرا که تنها بخش جزئی آن به مردم می‌رسد و بخش عمده آن به دلیل عدم نظارت ها، به فساد و رانت در اقتصاد کشور تبدیل می‌شود، لذا پیشنهاد ما به دولت سیزدهم این است که به جای حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی روش اعمال آن را تغییر دهیم و به جای اختصاص به واردات، به مصرف ارز ترجیحی دهیم.

اثر مثبت حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی

کارشناسان با استقبال از طرح‌های در دست اجرا برای حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی، معتقد به اثر مثبت این اتفاق بر روند معاملات بازار سرمایه هستند که در این خصوص حسین عبدی در گفت‌وگو با ایرنا به حذف احتمالی ارز ۴۲۰۰ تومانی و نیز تاثیر آن بر اقتصاد کشور اشاره کرد و افزود: حذف این ارز از جمله اتفاقات مثبتی است که همیشه صحبت‌های زیادی از مزایای آن مطرح شده است، این اقدام از مهم‌ترین اتفاقاتی است که با اجرایی شدن آن می‌توان شاهد اثرات مثبت آن در اقتصاد کشور باشیم. وی با بیان اینکه بیشتر کارشناسان حاضر در بازار سرمایه نسبت به این موضوع آگاه هستند که با حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی می‌توان شاهد اثر مثبت آن در بازار سرمایه و بیشتر صنایع حاضر در این بازار بود، گفت: حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی نباید سبب ایجاد شوک در بازار شود و باید به طور حتم برای جلوگیری از ایجاد برخی از نوسانات در بازار سهام، این اقدام با تمهیداتی خاص به مرحله اجرا برسد. عبدی اظهارکرد: با در نظر گرفتن تمهیدات، تصمیمات و نیز برنامه‌ریزی‌های انجام شده، حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی می‌تواند به عنوان اتفاقی بسیار درست و منطقی در نظر گرفته شود که به مراتب شاهد تاثیر مثبت آن در اقتصاد کشور خواهیم بود. این کارشناس بازار سرمایه خاطرنشان کرد: حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی ممکن است در کوتاه‌مدت تورم‌زا باشد و تا حدودی سبب افزایش نرخ ارز در بازار شود، اما مدیریت درست دولت سیزدهم می‌تواند از تورم و برخی از اتفاقات پیش‌بینی نشده جلوگیری کند.

دو تاثیر مهم حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی بر معاملات

وی با تاکید بر اینکه حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی از دو منظر می‌تواند کمک‌کننده به معاملات بازار سرمایه باشد، افزود: در ابتدا این اتفاق زمینه ایجاد شفافیت معاملات و صورت مالی شرکت‌ها را فراهم می‌کند، همچنین در این میان حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی با حاشیه سود بیشتری برای بسیاری از شرکت‌های تولیدی بازار سرمایه همراه خواهد شد؛ زیرا نرخ کالاهایی که تاکنون عرضه شده است به دلیل دریافت ارز ۴۲۰۰ تومانی به صورت دستوری تعیین شده است. به گفته عبدی، با حذف این ارز و نیز واقعی شدن نرخ ها، نرخ فروش شرکت‌ها هم بر مبنای نرخ تقاضای بازار خواهد بود. وی تاکید کرد: این اتفاق به مراتب باعث افزایش شفافیت معاملات، کاهش رانت و فساد در شرکت‌ها می‌شود؛ بنابراین به طور کلی این اقدام به نفع بازار سرمایه است و به مرور شاهد اثر مثبت آن در این بازار خواهیم بود. این کارشناس بازار سرمایه افزود: نهایی شدن تلاش دولت برای حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی بسیار مثبت ارزیابی می‌شود زیرا این اقدام به دلیل حذف رانت و از بین بردن هر گونه منشا و دریچه فساد، سبب کمک به اقتصاد، بازار سرمایه و پویایی بازار پول کشور خواهد شد. عبدی با تاکید بر اینکه به طور کلی حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی اقدامی بسیار مثبت به شمار می‌رود که دولت به دنبال اجرای هر چه سریعتر آن است، گفت: از بین بردن زمینه‌های لازم برای ایجاد رانت به عنوان اتفاقی مثبت برای شفافیت، رشد اقتصادی و کمک به خانوارها خواهد بود.

تقسیم ماهیت بازار سرمایه به دو بخش

وی ماهیت بازار سرمایه را به دو بخش کوتاه مدت و بلندمدت تقسیم کرد و گفت: در کوتاه مدت نرخ ارز به دلیل اجرای حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی با افزایش همراه می‌شود که به مراتب این اتفاق منجر به رشد صنایع بزرگ و نیز صادرات محور در بازار سهام می‌شود. عبدی ادامه داد: در بلندمدت به دلیل افزایش شفافیت در معاملات و ایجاد عرضه و تقاضای واقعی در بازار، کلیت بازار سرمایه از این اتفاق، منتفع خواهد شد.

صنایع تاثیرپذیر از حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی

این کارشناس بازار سرمایه به صنایع تاثیرپذیر از حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی اشاره کرد و گفت: صنایع فلزات اساسی، دارویی و صنعت غذایی از جمله صنایعی هستند که در ردیف نخست تاثیرپذیری از این اتفاق قرار می‌گیرند. وی با بیان اینکه این صنایع تاکنون به دلیل وجود ارز ۴۲۰۰ تومانی نتوانستند محصولات خود را با نرخ واقعی به فروش برسانند، اظهارکرد: نحوه اجرایی شدن حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی به دلیل روند تاثیرگذاری آن بر روند معاملات بازار سرمایه، بسیار مهم تلقی می‌شود. عبدی با اشاره به اینکه در بعد اقتصاد کلان چنین مسئله‌ای مطرح شده است که بخشی از این مبالغ به خانوارهایی که جزو دهک‌های پایین جامعه هستند تعلق بگیرد، گفت: باید دید دولت در خصوص مسئله تورم چه اقدامی را در نظر دارد، اگر دولت نرخ ارز را کنترل کند و شیب ملایمی را به سمت واقعی شدن نرخ ارز بدهد، این اقدام اتفاقی مطلوب برای کل اقتصاد کشور خواهد بود.

تاثیر حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی بر دو گروه از صنایع

به باور فعالان بازار سرمایه، حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی، به شفافیت بیشتر و پیش‌بینی‌پذیری بالاتر شرکت‌های بورسی منجر می‌شود؛ اما لازم است میزان اثربخشی این امر در ابعاد افزایش هزینه و درآمدهای شرکت‌ها محاسبه شود.

علی اسلامی بیدگلی، عضو هیات مدیره آرمان آتی در گفت‌وگو با سنا با اشاره به حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی از صنایع بورسی اظهار کرد: به این موضوع مدت‌هاست که درباره تمامی شرکت‌های بورس مطرح شده است و می‌تواند بر سود و زیان آتی شرکت‌ها موثر باشد. هرچند که در برخی از شرکت‌های پذیرفته شده در بورس باید میزان این اثربخشی تخمین زده شود.

وی ادامه داد: برای نمونه، برخی از کالاهای صنایعی همچون صنایع دارویی، پتروشیمی و غذایی، از ارز ۴۲۰۰ استفاده می‌کردند و در برخی از موارد دیگر، قیمت‌ها به سایر ارزهای رسمی مانند ارز سامانه نیما یا ارز بازار آزاد نزدیک بود. حال که موضوع حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی در تمامی صنایع و شرکت‌های بورسی مطرح است، باید میزان اثربخشی آنها هم در بُعد افزایش هزینه‌ها و هم در بُعد افزایش درآمدهای شرکت‌ها محاسبه شود. وی با بیان اینکه احتمالا حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی بر شرکت‌های بورسی اثر مثبتی می‌گذارد، خاطرنشان کرد: به نظر می‌رسد حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی، به شفافیت بیشتر شرکت‌ها و پیش‌بینی‌پذیری بالاتر آنها منجر می‌شود و تصور فعالان بازار این است که با این اتفاق، اثر مثبتی در بازار سرمایه ایجاد می‌شود. عضو هیات مدیره آرمان آتی با اشاره به صحبت‌های مسئولان پیرامون این موضوع که در سال ۱۴۰۱، مبنای ارز ۴۲۰۰ تومانی برداشته می‌شود و سایر مبناهای ارز جایگزین آن خواهد شد، تصریح کرد: این موضوع به‌صورت مستقیم یا غیرمستقیم در بسیاری از صنایع تاثیرگذار است. بنابراین، لازم است بررسی‌های کارشناسی انجام و میزان اثربخشی مثبت یا منفی بر روند سودآوری و افزایش هزینه‌های بنگاه‌ها به درستی محاسبه شود.

وی ادامه داد: بیشترین اثربخشی حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی بر صنایع دارویی، غذایی و حوزه کشت و صنعت خواهد بود. محاسبه اینکه حذف این ارز به صورت واقعی منجر به افزایش درآمدها و افزایش انتظارات سودآوری بنگاه‌ها یا افزایش هزینه‌های آنها می‌شود، کمی مشکل است. اما لازم است به این نکته نیز اشاره شود که این ارز بر بسیاری از محصولات برخی از شرکت‌ها به مرور حذف شده و در برخی از محصولات باقی مانده است.

اسلامی بیدگلی در ادامه گفت‌وگوی خود اذعان کرد: لازم است در موضوع حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی در نظر گرفته شود که چه درصدی از مواد اولیه شرکت‌ها تحت تاثیر این موضوع هستند و با حذف این موضوع، چه اتفاقی برای محدودیت‌های ناشی از قیمت‌گذاری کالاهای قابل فروش این شرکت‌ها رخ خواهد داد. همچنین، آیا با حذف اینها و افزایش احتمالی نرخ برخی از کالاهایی که مشمول این موضوع بوده‌اند آیا قدرت خرید مردم به همان میزان گذشته خواهد بود؟

وی ادامه داد: در حقیقت، بررسی این موضوع ضروری است که آیا حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی در میزان فروش شرکت‌ها از لحاظ مقداری، تاثیر قابل‌توجهی خواهد گذاشت یا نه. به بیانی دیگر، توجه به افزایش شدید قیمت‌ها در چند سال گذشته در کالاهای مصرفی کم دوام و پردوام و همچنین کاهش قدرت خرید مردم بررسی این موضوع که آیا اساسا شرکت‌ها می‌توانند افزایش نرخ کالاها را در پی افزایش بهای تمام شده به مصرف‌کننده نهایی منتقل کنند، ضروری می‌کند.

عضو هیات مدیره آرمان آتی با بیان اینکه ارز ۴۲۰۰ بر دو گروه از صنایع بورسی تاثیر می‌گذارد، تأکید کرد: صنایعی که در تامین مواد اولیه‌شان از ارز ۴۲۰۰ تومانی منتفع می‌شوند و صنایعی که در فروش خود از آن متضرر می‌شوند، دو دسته از صنایعی هستند که متأثر از این موضوع هستند. بنابراین، لازم است اثر هزینه‌ای و اثردرآمدی این شرکت‌ها مطالعه و روشن شود چه میزانی از آن را می‌شود به مصرف‌کننده نهایی با توجه به قدرت خرید آنها، تحمیل کرد.

آغاز رفاقت بازار پول و سرمایه

عضو شورای‌عالی بورس از حل تعارض‌ها و آغاز رفاقت بازار پول و سرمایه می‌گوید. به گزارش تسنیم، حمیدرضا دانش کاظمی با بیان اینکه در گذشته نگاه بانک مرکزی به‌عنوان متولی بازار پول در سیاست‌های خود نسبت به بازار سرمایه حداقلی بوده است گفت: با ریاست علی صالح‌آبادی بر بانک مرکزی که خود از مدیران باسابقه بازار سرمایه محسوب می‌شود و ارتباط نزدیکی نیز با رئیس جدید سازمان بورس دارد، شاهد هماهنگی میان بازار پول و سرمایه، همسویی در تصمیم‌ها و حل تعارض‌های قدیمی این دو بازار خواهیم بود. وی اظهارکرد: مجید عشقی رئیس سازمان بورس و علی صالح‌آبادی رئیس کل بانک مرکزی، رویکرد فکری مشترکی در حوزه مسائل اقتصادی دارند و این همسویی به نفع بازار سرمایه و همچنین بازار پول خواهد بود. دانش کاظمی ادامه داد: همواره میان بازار پول و سرمایه یک تعارض جدی وجود داشته است که باعث نگرانی اهالی بازار سرمایه بوده که اکنون امید می‌رود در فضای جدید، این تعارض‌ها حل شود. به گفته این عضو شورای‌عالی بورس، روسای کل پیشین بانک مرکزی، معمولاً به‌عنوان یکی از اعضای شورای‌عالی بورس، حضور محدودی در این شورا داشتند و نمایندگان آنها در جلسه حاضر می‌شدند، به‌عنوان نمونه عبدالناصر همتی رئیس کل سابق بانک مرکزی در دوره فعالیت خود، فقط یک‌بار در شورای‌عالی بورس حاضر شد. وی اعلام کرد: این در حالی است که صالح‌آبادی رئیس کل بانک مرکزی در نخستین نشست شورای‌عالی بورس، حضور داشت و به دلیل اشراف کامل بر موضوعات بازار سرمایه در هدایت و اولویت بندی موضوعات جلسه نقش کلیدی داشت. دانش کاظمی گفت: امیدواریم با روابط نزدیکی که میان روسای بانک مرکزی و سازمان بورس وجود دارد، سیاست‌های که پیش از این بوی تعارض داشت در مسیر هماهنگی حرکت کند و موجب بهبود وضعیت بازار سرمایه شود.

نقاط قوت تیم مدیریتی جدید

عضو شورای‌عالی بورس در ارزیابی ترکیب جدید مدیریتی سازمان بورس گفت: رئیس سازمان بورس و اعضای هیات مدیره این سازمان، سابقه طولانی در بازار سرمایه دارند و این شناخت، یکی از نقاط قوت تیم مدیریتی جدید محسوب می‌شود. دانش کاظمی ادامه داد: رئیس جدید سازمان بورس از سال‌ها پیش در بخش‌های مختلف بازار ازجمله شرکت‌های سرمایه‌گذاری، کارگزاری، بورس کالا و... فعالیت داشته‌اند و بر همین اساس، اشراف کاملی به چالش‌ها و مشکلات بازار سرمایه دارند.

تعیین اولویت‌های کاری بورس

وی درباره مهم‌ترین مطالبه از رئیس جدید سازمان بورس، گفت: مهم‌ترین مطالبه از رئیس و هیات مدیره جدید سازمان، این است که اولویت‌های کاری خود را به شورای‌عالی اعلام کنند. نماینده کانون‌های سرمایه‌گذاری در شورای‌عالی بورس ادامه داد: در نشست اخیر شورای‌عالی بورس، از رئیس سازمان خواسته شد تا دو هفته آینده، برنامه‌ها و اولویت‌های خود را برای مدیریت بازار ارائه کنند و به نظر می‌رسد، نخستین و مهم‌ترین گام برای بهبود شرایط موجود، تعیین اولویت‌های نهاد ناظر بازار و تصویب آنها در شورای‌عالی بورس است.